

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 17 december 2012

747/2012

Lag om investeringstjänster

Utfärdad i Helsingfors den 14 december 2012

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

I AVDELNINGEN

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH RÄTTEN ATT TILLHANDAHÅLLA IN- VESTERINGSTJÄNSTER

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på affärsverksamhet genom vilken investeringstjänster tillhandahålls.

På verksamhetsutövare som för egen räkning handlar med finansiella instrument i enlighet med 11 § 3 punkten och som inte tillhandahåller andra investeringstjänster tillämpas lagen endast, om verksamhetsutövaren

1) erbjuder sig att fortlöpande handla för egen räkning genom att köpa och sälja finansiella instrument till priser som bestämts av verksamhetsutövaren själv, eller

2) handlar för egen räkning utanför en

reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (748/2012) på ett organiserat, frekvent och systematiskt sätt genom att tillhandahålla ett system som är tillgängligt för tredje part i syfte att handla med denne.

2 §

Undantag från tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte, om

1) bara bokföringsskyldiga inom samma koncern tillhandahåller tjänster,

2) verksamheten bedrivs tillfälligt i samband med annan affärsverksamhet eller yrkesmässig verksamhet som regleras i lag,

3) verksamhetsutövaren vid sidan av sin huvudsakliga affärsverksamhet för egen räkning handlar med finansiella instrument eller tillhandahåller investeringstjänster som avser derivatinstrument med en nytthet som underliggande tillgång eller som avser finansiella instrument enligt 10 § 1 mom. 9 punkten till kunderna i den huvudsakliga verksamheten, under förutsättning att verksamhetsutövarens eller dennes koncerns huvudsakliga affärsverksamhet inte består i att tillhan-

Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/73/EU (32010L0073); EUT L 327, 11.12.2010, s. 1–12

RP 32/2012
EKUB 11/2012
RSv 117/2012

dahålla investeringstjänster eller av kreditinstitutsverksamhet,

4) verksamhetsutövarens huvudsakliga affärsverksamhet består av handel för egen räkning med nyttigheter eller derivatinstrument med en nyttighet som underliggande tillgång, under förutsättning att verksamhetsutövaren inte hör till en koncern vars huvudsakliga verksamhet består i att tillhandahålla investeringstjänster eller av kreditinstitutsverksamhet,

5) verksamheten uteslutande består av handel för egen räkning med finansiella instrument enligt 10 § 1 mom. 3 punkten och med de underliggande tillgångar som dessa avser och utövas endast i syfte att skydda positioner på derivatmarknader, eller

6) verksamhetsutövaren handlar på uppdrag av andra medlemmar på de marknader som avses i 5 punkten eller för att lämna bud eller göra inbjudningar till erbjudande på finansiella instrument på dessa marknader och verksamheten har clearingmedlemmarnas garanti för att de ansvarar för clearingen av de avtal som ingås.

Denna lag gäller inte

1) Statskontoret, Europeiska centralbanken, Finlands Bank och andra nationella centralbanker,

2) värdepapperscentralen enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (749/2012),

3) fondbolag och förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder (48/1999) och inte heller andra fondföretag, dessas förvaringsinstitut och egendomsförvaltare, om inte något annat följer av 4 och 6 §,

4) personalfonder enligt lagen om personalfonder (934/2010),

5) försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008), arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), utländska försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) och försäkringsföreningar enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987),

6) pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och pensionskassor enligt lagen om pensionskassor (1164/1992).

3 §

Bestämmelser som är tillämpliga på utländska värdepappersföretag

Bestämmelser om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland och om de krav som ställs på sådan verksamhet finns i 9 §, 2 kap. 1 §, 4 och 5 kap., 7 kap. 20—22 §, 9 kap. 9 §, 10 kap. 14 §, 11 kap. 18—25 §, 12 kap. 4 § samt 14 och 15 kap.

4 §

Tillämpning av lagen på kreditinstitut och fondbolag

På kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster enligt kreditinstitutslagen (121/2007) ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 7 kap. 4—6 §, 7 § 1—3, 5 och 6 mom., 8—11 och 17—19 §, 9—11 kap., 13 kap. 6 § 3 och 4 mom. och 15 kap. i denna lag föreskrivs om värdepappersföretag.

På fondbolag som tillhandahåller investeringstjänster enligt lagen om placeringsfonder ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 7 kap. 4—6, 8—11 och 17—19 § samt 9—11 och 15 kap. i denna lag föreskrivs om värdepappersföretag.

Bestämmelserna i 7 kap. 8 § 2 mom. om värdepappersföretags styrelsemedlemmar och verkställande direktör ska på motsvarande sätt gälla styrelsemedlemmarna och verkställande direktören i de kreditinstitut och fondbolag som avses i denna paragraf.

Vad som i 16 kap. 1 § föreskrivs om skadeståndsskyldighet för värdepappersföretag och dess ägare, verkställande direktör och styrelsemedlemmar gäller på motsvarande sätt de kreditinstitut och fondbolag som avses i denna paragraf samt deras ägare, verkställande direktör och styrelsemedlemmar.

5 §

Tillämpning av lagen på utländska kreditinstitut

På utländska EES-kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen och tillhandahåller investeringstjänster i Finland ska i fråga om

dessa tjänster tillämpas vad som i 4 kap. 2 § 2 mom., 7 kap. 20 §, 10 kap. 14 § och 11 kap. 18, 19 och 22—25 § i denna lag föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretag och vad som i 15 kap. föreskrivs om utländska värdepappersföretag.

På utländska EES-kreditinstitut som erbjuder i Finland etablerade parter direkt möjlighet att bedriva handel inom ett system som motsvarar multilateral handel tillämpas bestämmelserna om utländska EES-värdepappersföretag i 4 kap. 2 § 5 mom.

På sådana kreditinstitut i tredjeländer som avses i kreditinstitutslagen och tillhandahåller investeringstjänster i Finland ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 5 kap. 2 § 2 mom., 7 kap. 21 §, 9 kap. 9 §, 10 kap. 14 § och 11 kap. 20—25 § i denna lag föreskrivs om värdepappersföretag i tredjeländer, vad som i 9 kap. 3 § 4 mom. föreskrivs om inlåningsbanker och vad som i 15 kap. föreskrivs om utländska värdepappersföretag.

Vad som i 14 kap. 3 § föreskrivs om skadeståndsskyldighet för utländska värdepappersföretag och dessas filialchefer gäller på motsvarande sätt sådana utländska kreditinstitut som avses i denna paragraf och dessas filialchefer.

6 §

Tillämpning av lagen på utländska fondbolag

På sådana utländska EES-fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder och tillhandahåller investeringstjänster i Finland ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 7 kap. 20 §, 10 kap. 14 § och 11 kap. 18, 19 och 22—25 § i denna lag föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretag och vad som i 15 kap. föreskrivs om utländska värdepappersföretag.

På ett tredjelands fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder och tillhandahåller investeringstjänster i Finland ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 5 kap. 2 § 2 mom., 7 kap. 21 §, 9 kap. 9 §, 10 kap. 14 § och 11 kap. 20—25 § i denna lag föreskrivs om värdepappersföretag i tredjeländer och vad som i 15 kap. föreskrivs om utländska värdepappersföretag.

Vad som i 14 kap. 3 § föreskrivs om ska-

deståndsskyldighet för utländska värdepappersföretag och dessas filialchefer gäller på motsvarande sätt sådana utländska fondbolag och filialchefer som avses i denna paragraf.

7 §

Europeiska unionens tekniska standarder

Förutom bestämmelserna i denna lag, de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument finns det bestämmelser om värdepappersföretag i de tekniska standarder som utfärdats genom förordningar eller beslut som antagits av Europeiska kommissionen och som avses i direktivet om marknader för finansiella instrument.

8 §

Europeiska unionens lagstiftning, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska bankmyndigheten

I denna lag avses med

1) *direktivet om marknader för finansiella instrument* Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG,

2) *fondföretagsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag),

3) *kreditinstitutsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut,

4) *kapitalbasdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut,

5) *förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument* kommissionens förordning (EG) nr 1287/2006 om genomförande av Europapar-

lamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller dokumenteringsskyldigheter för värdepappersföretag, transaktionsrapportering, överblickbarhet på marknaden, upptagande av finansiella instrument till handel samt definitioner för tillämpning av det direktivet,

6) *direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument* kommissionens direktiv 2006/73/EG om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet,

7) *Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten* Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG,

8) *Europeiska bankmyndigheten* Europeiska bankmyndigheten enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG.

9 §

Värdepappersföretag, utländska värdepappersföretag, EES-stater, tredjeländer, utländska EES-tillsynsmyndigheter, tredjeländers tillsynsmyndigheter och filialer

I denna lag avses med

1) *värdepappersföretag* finländska aktieföretag samt europabolag enligt lagen om europabolag (742/2004) som har ett tillstånd enligt denna lag att tillhandahålla investeringstjänster,

2) *utländska värdepappersföretag* fysiska och juridiska personer som affärsmässigt tillhandahåller investeringstjänster och som i någon annan stat än Finland har fått auktorisation motsvarande sådant verksamhetstillstånd som avses i 3 kap. 1 §,

3) *EES-stater* stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4) *tredjeländer* andra stater är EES-stater,

5) *utländska EES-tillsynsmyndigheter* sådana behöriga myndigheter som motsvarar Finansinspektionen i andra EES-stater än Finland,

6) *tredjeländers tillsynsmyndigheter* tredjeländers behöriga myndigheter som motsvarar Finansinspektionen,

7) *utländska EES-värdepappersföretag* utländska värdepappersföretag som av utländska EES-tillsynsmyndigheter har fått tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster,

8) *värdepappersföretag i tredjeländer* utländska värdepappersföretag som av ett tredjelands tillsynsmyndighet har fått tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster,

9) *filialer* ett värdepappersföretags eller ett utländskt värdepappersföretags driftställen som är etablerade utanför hemstaten och i rättsligt hänseende utgör en del av värdepappersföretaget eller det utländska värdepappersföretaget och utifrån vilket investeringstjänster tillhandahålls.

Vad som i denna lag föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretags filialer ska tillämpas på utländska EES-värdepappersföretags anknutna ombud som är etablerade i Finland.

10 §

Finansiella instrument

Med *finansiella instrument* avses i denna lag

1) värdepapper enligt värdepappersmarknadslagen (746/2012),

2) sådana andelar i fondföretag och sådana penningmarknadsinstrument som inte är värdepapper enligt 1 punkten,

3) optioner, terminer och andra derivatinstrument som har värdepapper, valutor, räntor, avkastningar, något annat derivatinstrument, finansiella index eller andra finansiella mått som underliggande tillgång och som kan avvecklas fysiskt eller kontant,

4) optioner, terminer och andra derivatinstrument som har en nytthet som underliggande tillgång och som måste eller kan avvecklas kontant,

5) optioner, terminer och andra derivatinstrument som har en nytthet som underliggande tillgång och kan avvecklas fysiskt, om de omsätts på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument eller på en multilateral handelsplattform,

6) andra än i 5 punkten avsedda optioner, terminer och andra derivatinstrument som har en nytthet som underliggande tillgång och kan avvecklas fysiskt, om derivatinstrumentet upprättas i investerings- eller skyddssyfte och är av samma typ som andra derivatinstrument,

7) derivatinstrument för överföring av kreditrisk,

8) finansiella kontrakt avseende prisdifferenser,

9) optioner, terminer och andra derivatinstrument som har samband med klimatvariationer, fraktavgifter, utsläppsrätter eller inflationstakten eller någon annan officiell ekonomisk statistik och som kan avvecklas kontant samt andra derivatinstrument som avser tillgångar, rättigheter, skyldigheter, index och andra finansiella mått än de som nämns ovan och är av samma typ som andra derivatinstrument.

I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs det om särdragen hos finansiella instrument som avses i 1 mom. 6 punkten och om derivatinstrument som hör till tillämpningsområdet för 9 punkten.

11 §

Investerings tjänster

Med *investerings tjänster* avses i denna lag

- 1) mottagande och förmedling av order som avser finansiella instrument (*förmedling av order*),

- 2) utförande av order som avser finansiella instrument för kunders räkning (*utförande av order*),

- 3) handel med finansiella instrument för egen räkning (*handel för egen räkning*),

- 4) förvaltning av finansiella instrument enligt avtal med kunder på så sätt att egenomsförvaltaren helt eller delvis har getts rätt att besluta om placering av instrumenten (*kapitalförvaltning*),

- 5) personliga rekommendationer till kun-

der i fråga om transaktioner som avser vissa finansiella instrument (*investeringsrådgivning*),

- 6) ordnande av emission eller försäljning av finansiella instrument på grundval av ett fast åtagande (*garantiverksamhet för finansiella instrument*),

- 7) ordnande av emission eller försäljning av finansiella instrument utan fast åtagande (*placering av finansiella instrument*),

- 8) ordnande av handel med finansiella instrument på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument (*ordnande av multilateral handel*),

- 9) förvaring av finansiella instrument enligt lagen om värdepapperskonton (750/2012) samt verksamhet som kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, dock inte för egen räkning (*förvaring av finansiella instrument*).

12 §

Kreditinstitut och finansiella institut

Med *kreditinstitut* avses i denna lag kreditinstitut enligt 8 § i kreditinstitutslagen.

Med *finansiella institut* avses i denna lag företag enligt 13 § i kreditinstitutslagen.

13 §

Koncern, moderföretag och dotterföretag

Med *koncern, moderföretag* och *dotterföretag* avses i denna lag koncerner, moderföretag och dotterföretag enligt bokföringslagen (1336/1997) samt utländska koncerner, moderföretag och dotterföretag som är jämförbara med dem.

14 §

Tjänsteföretag

Med *tjänsteföretag* avses i denna lag företag som huvudsakligen producerar tjänster för ett eller flera värdepappersföretag genom att äga, besitta eller förvalta fastigheter eller som för ett eller flera värdepappersföretag producerar databehandlingstjänster eller andra motsvarande tjänster som hör till ett värdepappersföretags huvudsakliga verksamhet.

15 §

 Holdingföretag

Med *holdingföretag* avses i denna lag finansiella institut vars dotterföretag huvudsakligen är värdepappersföretag eller andra finansiella institut och av vars dotterföretag åtminstone ett är ett värdepappersföretag.

Finansinspektionen ska, efter att ha fått kännedom om att ett annat företag än ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag har blivit moderföretag för ett värdepappersföretag, utan dröjsmål besluta om huruvida företaget ska betraktas som ett holdingföretag enligt 1 mom.

16 §

 Finansiell företagsgrupp

Med *finansiell företagsgrupp* avses i denna lag en koncern som består av koncernens moderföretag, vilket är ett finländskt eller utländskt värdepappersföretag eller ett finländskt eller utländskt holdingföretag som är värdepappersföretagets moderföretag (*den finansiella företagsgruppens moderföretag*), och av moderföretagets finländska och utländska dotterföretag, vilka är andra värdepappersföretag, kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag (*den finansiella företagsgruppens dotterföretag*).

I 6 kap. 2 § 3 mom. i denna lag och i 72 § i kreditinstitutslagen föreskrivs om tillämpningsområdet för gruppbaserad tillsyn över värdepappersföretag som är moderföretag i en finansiell företagsgrupp och över därmed jämförbara värdepappersföretag som är dotterföretag till holdingföretag.

17 §

 Utläggning på entreprenad

Med *utläggning på entreprenad* avses i denna lag åtgärder som vidtas i samband med ett värdepappersföretags verksamhet och som innebär att någon annan tjänsteleverantör tillhandahåller värdepappersföretaget sådana funktioner eller tjänster som det annars skulle sköta själv.

18 §

 Professionella och icke-professionella kunder

I denna lag avses med *professionella kunder*

1) aktörer som enligt ett verksamhetstillstånd bedriver verksamhet på finansmarknaden eller reglerade aktörer och med dem jämförbara under myndighetstillsyn stående utländska

a) värdepappersföretag,
b) kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen,
c) fondbolag och förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder,
d) börser enligt lagen om handel med finansiella instrument,

e) värdepapperscentraler, clearingorganisationer och utländska clearingorganisationer enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet,

f) försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen,

g) arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor enligt lagen om försäkringskassor,

h) företag som avses i 2 § 1 mom. 5 och 6 punkten,

i) företag som för egen räkning köper och säljer nyttigheter och nyttighetsderivat,

j) andra institutionella investerare än de som avses i a—i-underpunkten,

2) storföretag som enligt bokslutet för den senast avslutade fulla räkenskapsperioden uppfyller minst två av följande krav:

a) balansomslutningen är minst 20 000 000 euro,

b) omsättningen är minst 40 000 000 euro,

c) kapitalbasen är minst 2 000 000 euro,

3) finska staten, Statskontoret, landskapet Åland, utländska stater och delstater samt utländska organ som sköter statsskulden,

4) Europeiska centralbanken, Finlands Bank och med den jämförbara utländska centralbanker samt Internationella valutafonden, Världsbanken och andra med dem jämförbara internationella institutioner och organisationer,

5) institutionella investerare vars huvudverksamhet är att investera i finansiella instrument,

6) andra kunder som värdepappersföretag behandlar som professionella kunder på grundval av 2 mom.

Ett värdepappersföretag kan behandla andra kunder än de som avses i 1 mom. 1—5 punkten som professionella kunder, om företaget gör den bedömningen att kunderna har förutsättningar att fatta självständiga investeringsbeslut och förstår de risker som anknyter till besluten samt om kunden dessutom uppfyller minst två av följande villkor:

1) kunden ska på marknaden i fråga ha utfört i genomsnitt minst tio transaktioner av betydande storlek per kvartal under de närmast föregående fyra kvartalen,

2) värdet av kundens investeringstillgångar ska överstiga 500 000 euro,

3) kunden ska arbeta eller ha arbetat professionellt minst ett år inom finanssektorn i en befattning som kräver kunskap om planerade transaktioner och tjänster.

Med *icke-professionella kunder* avses i denna lag kunder som inte är professionella enligt 1 mom.

19 §

Godtagbara motparter

I denna lag avses med *godtagbara motparter*

1) kunder enligt 18 § 1 mom. 1, 3 och 4 punkten,

2) sådana företag enligt 18 § 1 mom. 2 punkten som har samtyckt till att bli behandlade som godtagbara motparter,

3) sådana kunder enligt 18 § 1 mom. 6 punkten som har bett om att bli behandlade som godtagbara motparter i samband med tjänster och transaktioner där de kan betraktas som professionella kunder.

20 §

Tillsyn

Finansinspektionen övervakar efterlevnaden av denna lag samt bestämmelser och föreskrifter som utfärdas med stöd av den, enligt vad som föreskrivs i denna lag och i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

Bestämmelser om Finansinspektionens

skyldighet att samarbeta med konsumentombudsmannen i fråga om tillsynen över kundskyddet finns i 5 kap. i lagen om Finansinspektionen.

2 kap.

Rätt att tillhandahålla investeringstjänster

1 §

Tillståndsplikt för investeringstjänster

Investeringstjänster får tillhandahållas endast av företag som har beviljats verksamhetstillstånd enligt denna lag och av utländska företag som har auktorisation eller rätt enligt 4 eller 5 kap. att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

2 §

Tillhandahållande av investeringstjänster enligt annat tillstånd

Trots bestämmelserna i 1 § får investeringstjänster tillhandahållas av finländska och utländska kreditinstitut och av finländska och utländska fondbolag.

Trots bestämmelserna i 1 § får multilateral handel ordnas av börser som avses i lagen om handel med finansiella instrument.

I 6 kap. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet föreskrivs det om rätten att vara verksam som kontoförvaltare enligt den lagen.

Bestämmelser om den verksamhet som förvarare av värdepapper som bedrivs av värdepapperscentraler samt av innehavare av förvaltningskonton enligt lagen om värdeandelskonton (827/1991) utfärdas särskilt.

3 §

Sidotjänster

Värdepappersföretag får i enlighet med sitt verksamhetstillstånd utöver investeringstjänster

1) bevilja kunder kredit och annan finansiering i samband med investeringstjänster,

2) tillhandahålla företag rådgivning om kapitalstruktur, företagsstrategi och andra frå-

gor som har samband med dessa samt rådgivning och tjänster som gäller fusioner, företagsförvärv och andra omstruktureringar,

3) tillhandahålla valutatjänster i samband med investeringstjänster,

4) producera och tillhandahålla investerings- och finansanalyser samt andra motsvarande former av allmänna rekommendationer om handel med finansiella instrument,

5) tillhandahålla tjänster som anknyter till garantigivning och emission av finansiella instrument,

6) tillhandahålla investeringstjänster och tjänster motsvarande dem som avses i detta moment med sådana underliggande tillgångar till derivatinstrument som inte är finansiella instrument, när verksamheten har samband med verksamhet som bedrivs med derivatinstrument,

7) tillhandahålla annan förvaring av finansiella instrument än sådan som avses i 1 kap. 11 § 9 punkten,

8) bedriva annan verksamhet som är jämförbar med eller har ett nära samband med verksamhet som avses i detta moment.

Om ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd ger rätt att tillhandahålla förmedling eller utförande av order, kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning får företaget också i enlighet med tillståndet tillhandahålla tjänster som avser andra investeringsobjekt än finansiella instrument samt investerings- och finansieringsrådgivning som avser sådana objekt. Om värdepappersföretagets verksamhetstillstånd ger rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument får det i enlighet med tillståndet tillhandahålla också tjänster som avser andra investeringsobjekt än finansiella instrument.

4 §

Firma

Andra företag än värdepappersföretag får i sin firma eller annars i sin verksamhet använda benämningen bankir eller bankirfirma endast om det är uppenbart att användningen inte på ett vilseledande sätt hänvisar till ett värdepappersföretags verksamhet.

3 kap.

Beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd för värdepappersföretag samt betydande ägares tillförlitlighet

1 §

Ansökan om verksamhetstillstånd

Finansinspektionen beviljar på ansökan tillstånd för tillhandahållande av investeringstjänster. Om ett värdepappersföretag i enlighet med 11 kap. 1 § måste höra till ersättningsfonden för investerarskydd, nedan *ersättningsfonden*, ska Finansinspektionen innan den avgör ärendet be ersättningsfonden yttra sig om ansökan.

Till ansökan ska fogas tillräckliga utredningar om sökanden och om värdepappersföretagets

- 1) ägande,
- 2) ledning och revisorer,
- 3) interna kontroll och riskhantering,
- 4) ekonomiska verksamhetsförutsättningar.

Genom förordning av finansministeriet kan utfärdas bestämmelser om vilka kontaktuppgifter som ska ingå i ansökan och närmare bestämmelser om vilka utredningar som ska fogas till ansökan.

Om det företag som ansöker om verksamhetstillstånd är dotterföretag till ett värdepappersföretag, kreditinstitut eller försäkringsbolag som auktoriserats i en annan EES-stat eller dotterföretag till ett sådant värdepappersföretags, kreditinstituts eller försäkringsbolags moderföretag, ska en begäran om yttrande riktas till den utländska EES-tillsynsmyndigheten. På samma sätt ska förfaras om samma fysiska eller juridiska personer har bestämmande inflytande både i det företag som ansöker om verksamhetstillstånd och i värdepappersföretaget, kreditinstitutet eller försäkringsbolaget. I begäran om yttrande ska tillsynsmyndigheten uppmanas att särskilt bedöma aktieägarnas lämplighet och de chefers anseende och erfarenhet som deltar i ledningen för ett annat företag inom samma grupp samt att överlämna de uppgifter om ovan nämnda omständigheter som har bety-

delse för verksamhetstillståndet eller för tillsynen över värdepappersföretaget.

2 §

Beslut om verksamhetstillstånd

En ansökan om verksamhetstillstånd ska avgöras inom sex månader efter det att den mottagits eller, om ansökan är bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och upplysningar som behövs för att avgöra saken. Beslutet ska dock fattas inom tolv månader efter det att ansökan mottagits. Om ett beslut inte har meddelats inom utsatt tid, får sökanden anföra besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Besvär får anföras tills beslut har meddelats. Finansinspektionen ska underrätta besvärmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter överklagandet. Bestämmelser om anförande och behandling av besvär finns till övriga delar i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I verksamhetstillståndet ska nämnas de investeringstjänster samt de sidotjänster enligt 2 kap. 3 § som värdepappersföretaget har rätt att tillhandahålla. Efter det att verksamhetstillståndet beviljats kan Finansinspektionen på ansökan av värdepappersföretaget ändra tillståndet i fråga om de tjänster som värdepappersföretaget får tillhandahålla.

Finansinspektionen har rätt att efter att ha hört sökanden förena verksamhetstillståndet med sådana begränsningar och villkor i fråga om värdepappersföretagets affärsverksamhet som är nödvändiga för tillsynen.

3 §

Förutsättningar för verksamhetstillstånd

Verksamhetstillstånd ska beviljas om det utifrån de upplysningar som inkommit kan säkerställas att värdepappersföretagets ägare uppfyller de krav som föreskrivs i 4 § och att värdepappersföretaget uppfyller kraven på ekonomisk stabilitet och på verksamheten enligt 6, 7, 9 och 10 kap.

Verksamhetstillstånd kan också beviljas ett nytt värdepappersföretag innan det registreras.

4 §

Betydande ägares tillförlitlighet

Den som direkt eller indirekt äger minst tio procent av ett värdepappersföretags aktiekapital eller en andel som medför minst tio procent av den rösträtt som samtliga aktier i företaget medför ska vara tillförlitlig.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de fem senaste åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren före bedömningen dömts till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig som ägare i ett värdepappersföretag, eller

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig som ägare i ett värdepappersföretag.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömda dock fortsätta att utöva beslutanderätt som ägare i värdepappersföretaget, om detta ska anses uppenbart motiverat med hänsyn till en samlad bedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra inverkan omständigheter.

5 §

Verksamhetstillstånd för europabolag

Verksamhetstillstånd ska även beviljas europabolag som avses i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 om stadga för europabolag, nedan *europabolagsförordningen*, om bolaget har fått motsvarande tillstånd i någon annan EES-stat och har för avsikt att i enlighet med artikel 8 i förordningen flytta sitt säte till Finland. Finansinspektionen ska begära ett yttrande om ansökan av den mot Finansinspektionen svarande myndighet som övervakar värdepappersmarknaden i europabolagets hemstat. Detsamma gäller när ett europabolag bildas genom fusion så att det övertagande bolaget med säte i någon annan stat registreras som europabolag i Finland.

6 §

Registrering av verksamhetstillstånd

Finansinspektionen ska anmäla verksamhetstillstånd till handelsregistret för registrering samt för kännedom till Europeiska vär-

depappers- och marknadsmyndigheten och till ersättningsfonden.

Verksamhetstillstånd som beviljats ett nytt värdepappersföretag och ett europabolag som flyttar sitt säte till Finland ska registreras samtidigt som företaget.

7 §

Register över värdepappersföretag

Finansinspektionen för ett offentligt register över värdepappersföretag. Registret innehåller uppgifter om de tjänster som värdepappersföretagen enligt sitt verksamhetstillstånd har rätt att tillhandahålla.

8 §

Inledande av verksamhet

Ett värdepappersföretag kan, om inte annat följer av tillståndsvillkoren, inleda sin verksamhet omedelbart efter att ha fått verksamhetstillstånd och, om tillstånd har beviljats ett nytt värdepappersföretag, efter det att företaget har registrerats.

9 §

Återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten

Bestämmelser om återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten finns i 26 och 27 § i lagen om Finansinspektionen. Finansinspektionen ska anmäla återkallanden för registrering samt för kännedom till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och till ersättningsfonden.

4 kap.

Utländska EES-värdepappersföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland

1 §

Filialetablering

Utländska EES-värdepappersföretag får etablera filialer i Finland efter det att den utländska EES-tillsynsmyndigheten har gjort anmälan till Finansinspektionen om etableringen.

Anmälan ska innehålla den nyetablerade filialens kontaktuppgifter och tillräckliga uppgifter om

- 1) filialens investerings- och sidotjänster enligt bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument,
- 2) filialens organisationsstruktur och avsikt att anlita anknutna ombud,
- 3) de personer som ansvarar för filialens verksamhet,
- 4) filialens system för investerarskydd eller uppgift om att ett sådant saknas.

En filial kan etableras och den får inleda sin verksamhet vid den tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer, dock senast två månader efter det att Finansinspektionen har fått den information som avses i 2 mom.

2 §

Tillhandahållande av investeringstjänster utan filialetablering

Utländska EES-värdepappersföretag har rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland också utan att grunda dotterföretag eller etablera filial.

Utländska EES-värdepappersföretag har rätt att tillhandahålla sidotjänster endast i samband med investeringstjänster, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Ett utländskt EES-värdepappersföretag kan börja tillhandahålla investeringstjänster i Finland när Finansinspektionen av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har fått anmälan om dess investerings- och sidotjänster enligt bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument och om huruvida tjänster tillhandahålls genom förmedling av ett anknutet ombud.

Om ett utländskt EES-värdepappersföretag anlitar ett anknutet ombud för att tillhandahålla investeringstjänster i Finland, har Finansinspektionen rätt att be den utländska EES-tillsynsmyndigheten lämna uppgifter om det anknutna ombudets identitet. Finansinspektionen har rätt att offentliggöra det anknutna ombudets identitet.

Ett utländskt EES-värdepappersföretag får erbjuda i Finland etablerade värdepappersföretag, kreditinstitut och andra personer direkt möjlighet att bedriva handel på en multilateral handelsplattform när Finansinspektionen av

den utländska EES-tillsynsmyndigheten har informerats om inledande av verksamhet och om var och hur möjlighet att bedriva handel enligt planerna ska erbjudas. Finansinspektionen har rätt att av den myndighet som nämns ovan begära uppgifter om de värdepappersföretag, kreditinstitut och andra personer som det utländska EES-värdepappersföretaget har auktoriserat som handelsparter.

3 §

Begränsning av och förbud mot filialverksamhet och gränsöverskridande investeringstjänster

Om ett utländskt EES-värdepappersföretag trots den utländska EES-tillsynsmyndighetens åtgärder fortsätter att i Finland bedriva sin verksamhet som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna, ska Finansinspektionen vidta behövliga åtgärder för att förhindra fortsatt verksamhet som äventyrar investerarskyddet eller marknadens tillförlitliga funktion. Vid behov kan Finansinspektionen förhindra att nya transaktioner inleds.

På Finansinspektionens rätt att helt eller delvis förbjuda filialverksamhet och tillhandahållande av investeringstjänster ska dessutom tillämpas 61 § i lagen om Finansinspektionen.

5 kap.

Etablering av en filial för ett värdepappersföretag i tredjeland och tillhandahållande av tjänster i Finland

1 §

Ansökan om verksamhetstillstånd för filial

Ett sådant värdepappersföretag i ett tredjeland som planerar att tillhandahålla investeringstjänster i Finland ska av Finansinspektionen ansöka om tillstånd att etablera filial i Finland. Ersättningsfondens yttrande ska inhämtas om ansökan.

Till ansökan ska i fråga om värdepappersföretaget fogas behövliga utredningar om

- 1) ägande,
- 2) ledningens yrkesskicklighet och tillförlitlighet,

3) förvaltningen och den interna kontrollen,

4) riskhanteringen,

5) kapitaltäckningen och likviditeten samt om hanteringen av dessa,

6) lagstiftningen och tillsynen över värdepappersmarknaden i värdepappersföretagets hemstat.

Till ansökan ska dessutom fogas behövliga utredningar om hur filialens förvaltning och verksamhet är organiserad, vilka förfaranden som iaktas för identifiering av kunder och förebyggande av penningtvätt och terrorism samt behövliga utredningar om filialledningens yrkesskicklighet och tillförlitlighet.

Genom förordning av finansministeriet kan bestämmelser utfärdas om de kontaktuppgifter som ska ingå i ansökan och närmare bestämmelser om vilka utredningar som ska fogas till ansökan.

2 §

Beviljande av verksamhetstillstånd för filialer

Finansinspektionen ska bevilja värdepappersföretag i tredjeland filialtillstånd, om

1) värdepappersföretagets verksamhet inte väsentligt skiljer sig från verksamhet som är tillåten för finländska värdepappersföretag,

2) den lagstiftning som tillämpas på värdepappersföretaget i dess hemstat motsvarar internationellt godkända rekommendationer om tillsyn över värdepappersmarknaden och om förhindrande av kriminellt utnyttjande av det finansiella systemet,

3) värdepappersföretagets kapitaltäckning, stora exponeringar mot kunder, likviditet, interna kontroll och riskhanteringssystem samt ägarnas och ledningens lämplighet och tillförlitlighet inte väsentligt avviker från kraven i denna lag,

4) värdepappersföretaget också i övrigt övervakas tillräckligt effektivt i dess hemstat,

5) filialens förvaltning och verksamhet organiseras enligt sunda och försiktiga affärsprinciper,

6) filialens chef uppfyller de krav som avses i 7 kap. 22 §.

När filialtillstånd beviljas ska en bedömning göras av huruvida ersättningssystemet för investerare i filialens hemstat motsvarar nivån på och omfattningen av det skydd som

ersättningsfonden ger. När Finansinspektionen beviljar filialtillstånd kan den besluta om filialens medlemskap i ersättningsfonden.

På beslutet om filialtillstånd tillämpas vad som i 3 kap. 2 § föreskrivs om beslut om verksamhetstillstånd för värdepappersföretag. Finansinspektionen ska inom tio arbetsdagar från mottagandet av tillståndsansökan underätta sökanden om den tidsfrist som nämns i 3 kap. 2 § 1 mom. och om möjligheten att anföra besvär över beslutet.

Ett filialtillstånd berättigar värdepappersföretaget att bedriva verksamhet på ett eller flera driftställen.

3 §

Återkallande av filialtillstånd och begränsning av verksamheten

I 26 och 27 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om återkallande av filialtillstånd som beviljats värdepappersföretag i tredjeländer och om begränsning av tillståndsenlig verksamhet. Finansinspektionen ska dessutom utan dröjsmål återkalla ett filialtillstånd om en myndighet i värdepappersföretagets hemstat har återkallat företagets verksamhetstillstånd.

4 §

Avslutande av en filials verksamhet

När Finansinspektionen återkallar ett filialtillstånd för ett värdepappersföretag i ett tredjeland ska filialverksamheten avslutas omedelbart. Vad som någon annanstans i lag föreskrivs om tillsyn över filialer ska tillämpas på tillsynen över en filial efter det att den avslutat sin verksamhet, till dess att ett meddelande enligt 2 mom. har lämnats och värdepappersföretagets åtaganden mot filialens kunder är fullgjorda.

Ett tredjelands värdepappersföretag ska utan dröjsmål efter det att dess filialverksamhet har avslutats meddela kunderna hur filialen fullgör sina åtaganden mot dem. Vid behov utfärdar Finansinspektionen närmare föreskrifter om förfaranden som avses i detta moment.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tillsyn över filialer och i 2 mom. om ett tredjelands värdepappersföretags informationsskyldighet

samt vad som i 2 mom. föreskrivs om Finansinspektionens befogenhet att utfärda närmare föreskrifter tillämpas då en filials verksamhet begränsas på det sätt som avses i 3 § i detta kapitel eller 27 § i lagen om Finansinspektionen.

5 §

Tillhandahållande av investeringstjänster utan att etablera dotterföretag eller filial

Om ett värdepappersföretag i ett tredjeland har för avsikt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland utan att etablera filial eller dotterföretag ska värdepappersföretaget ansöka om Finansinspektionens tillstånd för detta.

Innan tillstånd beviljas ska mellan tillsynsmyndigheten i tredjelandet och Finansinspektionen undertecknas ett sådant protokoll om tillsynen över tredjelands värdepappersföretag som avses i 66 § i lagen om Finansinspektionen. I fråga om beviljande av tillstånd gäller i övrigt vad som i 2 § 1 mom. 1—4 punkten och 2 mom. i detta kapitel föreskrivs om beviljande av filialtillstånd.

Bestämmelser om återkallande av tillstånd och begränsning av tillståndsenlig verksamhet finns i 26 och 27 § i lagen om Finansinspektionen. Dessutom tillämpas på återkallande av tillstånd vad som i 3 § i detta kapitel föreskrivs om återkallande av filialtillstånd.

II AVDELNINGEN

VERKSAMHETSFÖRUTSÄTTNINGAR OCH ORGANISERING AV VERKSAMHETEN

6 kap.

Ekonomiska verksamhetsförutsättningar för tillhandahållande av investeringstjänster samt tillsyn över den ekonomiska stabiliteten

1 §

Minimikapital

Ett värdepappersföretag ska ha ett aktiekapital på minst 730 000 euro, om inte något annat föreskrivs nedan.

Ett värdepappersföretag vars investerings-tjänster endast består i att förmedla och utföra order, tillhandahålla kapitalförvaltning, ge investeringsrådgivning eller ordna emissioner ska ha ett aktiekapital på minst 125 000 euro.

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster uteslutande med sådana derivatinstrument enligt 1 kap. 10 § 1 mom. 4—6 punkten som har samband med nyttighetsmarknaden, med finansiella kontrakt avseende prisdifferenser enligt 8 punkten eller med derivatinstrument enligt 9 punkten ska ha ett aktiekapital på minst 125 000 euro.

Ett värdepappersföretag vars investerings-tjänster endast består i investeringsrådgivning eller förmedling av order och som inte innehar kundmedel ska ha

1) ett aktiekapital på minst 50 000 euro,
2) ansvarsförsäkring som gäller i alla EES-stater och ersätter skador som värdepappersföretaget ansvarar för enligt denna lag med ett försäkringsbelopp på minst 1 000 000 euro per skada och sammanlagt 1 500 000 euro för samtliga skador per år, eller

3) en sådan kombination av aktiekapital enligt 1 punkten och ansvarsförsäkring enligt 2 punkten som täcker ansvarsnivån enligt 1 eller 2 punkten.

Om ett värdepappersföretag som tillhandahåller tjänster enligt 4 mom. är verksamt som försäkringsmäklare i enlighet med lagen om försäkringsförmedling (570/2005), ska företaget utöver vad som föreskrivs i den lagen ha

1) ett aktiekapital på minst 25 000 euro,
2) ansvarsförsäkring som gäller i alla EES-stater och ersätter skador som värdepappersföretaget ansvarar för enligt denna lag med ett försäkringsbelopp på minst 500 000 euro per skada och sammanlagt 750 000 euro för samtliga skador per år, eller

3) en sådan kombination av aktiekapital enligt 1 punkten och ansvarsförsäkring enligt 2 punkten som täcker ansvarsnivån enligt 1 eller 2 punkten.

Aktiekapitalet ska vara tecknat i sin helhet när verksamhetstillståndet beviljas.

2 §

Ekonomisk stabilitet samt tillsyn

På ett värdepappersföretags ekonomiska verksamhetsförutsättningar, på tillsynen över dess ekonomiska ställning och på utfärdandet av dispens tillämpas på motsvarande sätt 5 och 6 kap. i kreditinstitutslagen, med undantag för 44, 53, 66, 71, 80 och 81 § i den lagen. Vid tillämpning av 55 § i den lagen tillämpas 1 § i detta kapitel i stället för där nämnda 44 §.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på värdepappersföretag som avses i 1 § 4 och 5 mom.

Vad som i 72 § i kreditinstitutslagen föreskrivs om gruppbaserad tillsyn tillämpas inte på ett värdepappersföretag vars moderföretag är ett kreditinstitut som auktoriserats i en EES-stat eller på ett holdingföretag som är etablerat i en sådan stat och som samtidigt är moderföretag till ett kreditinstitut som auktoriserats i en EES-stat, under förutsättning att kreditinstitutet är föremål för gruppbaserad tillsyn.

Vad som föreskrivs i 67—69 § i kreditinstitutslagen tillämpas inte på värdepappersföretag som endast bedriver verksamhet enligt 1 kap. 11 § 1, 2, 4, 5, 7 eller 9 punkten i denna lag.

3 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet utfärdas i fråga om värdepappersföretag bestämmelser om

1) principerna och förfarandena för belönande av ledningen och personalen enligt 49 § 2 och 3 mom. i kreditinstitutslagen,

2) de riskvikter för tillgångar samt åtaganden utanför balansräkningen och om de konverteringsfaktorer för åtaganden utanför balansräkningen som tillämpas på beräkning av kapitalkrav för kreditrisken vid användning av schablonmetoden enligt 58 § i kreditinstitutslagen,

3) de poster som får lämnas obeaktade vid beräkning av sådana begränsningar av exponeringar mot kunder som avses i 69 § i kreditinstitutslagen,

4) hur del 2 punkterna 12 och 15 och del 4 punkterna 44, 48, 66, 71, 86 och 95 i bilaga VII till kreditinstitutsdirektivet ska beaktas vid tillämpningen av 59 § i kreditinstitutslagen,

5) hur del 1 punkterna 15—17, 20 och 21 och del 3 punkterna 72, 73 och 89 i bilaga VIII till kreditinstitutsdirektivet ska beaktas vid tillämpningen av 59 § i kreditinstitutslagen,

6) hur artikel 19 i kapitalbasdirektivet ska beaktas vid tillämpningen av 64 § i kreditinstitutslagen.

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs dessutom, om inte annat följer av 93 § i kreditinstitutslagen, när ett värdepappersföretags fordringar på en gäldenär i en annan EES-stat samt åtaganden utanför balansräkningen eller värdepappersföretagets tillgångar eller säkerheter i en annan EES-stat får beaktas vid beräkning av kapitalkravet enligt 55 § 1 och 2 mom. i kreditinstitutslagen, i enlighet med de föreskrifter och bestämmelser som tillämpas i den andra staten.

4 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

Finansinspektionen meddelar sådana närmare föreskrifter om värdepappersföretags ekonomiska verksamhetsförutsättningar enligt 2 § som behövs för genomförande av kreditinstitutsdirektivet och kapitalbasdirektivet.

Finansinspektionen får bestämma att det, trots vad som föreskrivs i en förordning som utfärdats med stöd av 3 §, vid beräkning av det kapitalkrav som avses i 55 § 1 och 2 mom. i kreditinstitutslagen på ett värdepappersföretags fordringar på en gäldenär i en annan EES-stat samt på åtaganden utanför balansräkningen, på tillgångar i en sådan stat eller på fordringar och åtaganden vilkas säkerhet finns i en annan EES-stat, tillämpas en enligt de i den andra staten tillämpliga bestämmelserna och föreskrifterna fastställd riskklassificering eller riskvikt som är strängare än den som föreskrivs i en förordning som utfärdats med stöd av 3 §. Föreskrifter enligt detta moment kan meddelas av vä-

gande skäl som en effektiv tillsyn kräver och som baseras på de särskilda förhållandena i den andra staten.

7 kap.

Organisering av värdepappersföretags verksamhet

1 §

Driftställen och huvudkontor

Ett värdepappersföretag ska för sin verksamhet ha minst ett fast driftställe. Det kan dessutom bedriva verksamhet på andra driftställen.

Ett värdepappersföretag ska ha sitt huvudkontor i Finland.

2 §

Värdepappersföretags bindningar

En betydande bindning mellan ett värdepappersföretag och en annan juridisk person eller en fysisk person får inte hindra en effektiv tillsyn över värdepappersföretaget. En effektiv tillsyn får heller inte hindras av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter som i ett tredjeland ska tillämpas på fysiska eller juridiska personer med sådana bindningar.

Med betydande bindning avses i denna lag detsamma som i 37 § 2—4 mom. i kreditinstitutslagen.

När det efter det att ett verksamhetstillstånd beviljats sker förändringar i de uppgifter om bindningar som uppgetts i tillståndsansökan ska Finansinspektionen omedelbart underrättas om dessa.

3 §

Begränsningar som gäller förvärv av egna aktier, andelar, kapitallån och debenturer

Värdepappersföretag och företag inom samma finansiella företagsgrupp får bevilja lån för förvärv av egna och moderföretagets aktier och andelar och ta emot sådana som

pant endast med de begränsningar som anges i 2 och 3 mom. Med lån jämsställs säkerhet som av tillgångar som tillhör värdepappersföretaget eller ett företag inom dess finansiella företagsgrupp ställs för återbetalning av lån som avses ovan.

Om inte något annat följer av 3 mom. får ett värdepappersföretag och ett företag inom dess finansiella företagsgrupp, trots bestämmelserna i 13 kap. 10 § 1 mom. i aktiebolagslagen (624/2006) och 34 § 3 mom. i lagen om skuldebrev (622/1947), bevilja lån för förvärv av egna eller moderföretagets aktier och andelar och ta emot dem som pant, om

1) de är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument,

2) beviljande av lånet eller emottagande av panten ingår i den normala affärsverksamheten för värdepappersföretaget eller för företaget inom dess finansiella företagsgrupp, och

3) lånet har beviljats eller panten tagits emot på de sedvanliga villkor som värdepappersföretaget iakttar i sin verksamhet.

Ett värdepappersföretag och ett företag inom dess finansiella företagsgrupp får som säkerhet för lån som beviljas för att finansiera teckning av egna och moderföretagets aktier och andelar, som pant ta emot sådana aktier och andelar högst till ett antal som till sitt nominella värde motsvarar en tiondel av det långivande företagens eller, om aktier eller andelar i det långivande företagens moderföretag har tagits emot som pant, av moderföretagets bundna kapital.

Vad som i 2 och 3 mom. föreskrivs om egna och moderföretagets aktier och andelar ska på motsvarande sätt tillämpas på egna och moderföretagets kapitalbevis, kapitallån, debenturer och övriga åtaganden som är efterställda emittentens övriga skulder.

4 §

Utläggning av investeringstjänster och andra viktiga funktioner på entreprenad

Ett värdepappersföretag kan lägga ut tillhandahållandet av investeringstjänster eller andra för dess verksamhet viktiga funktioner på entreprenad, om detta inte medför olägenhet

för värdepappersföretagets riskhantering eller internkontroll eller för värdepappersföretagets affärsverksamhet eller någon annan funktion som är viktig för verksamheten. Utläggning av tillhandahållandet av investeringstjänster eller andra för värdepappersföretagets verksamhet viktiga funktioner får inte medföra olägenhet för tillsynen över värdepappersföretagets verksamhet. Trots utläggningen ansvarar värdepappersföretaget för sina åtaganden enligt denna lag.

En funktion är viktig för verksamheten om ett fel eller en brist vid fullgörande av funktionen väsentligt kan försvåra iakttagandet av de lagar som gäller värdepappersföretagets verksamhet, med stöd av dem utfärdade bestämmelser eller föreskrifter eller villkoren i värdepappersföretagets verksamhetstillstånd eller inverka negativt på värdepappersföretagets ekonomiska ställning eller på kontinuiteten i dess investeringstjänster.

Ett skriftligt avtal som anger uppdragets innehåll och avtalets giltighetstid ska ingås om att lägga ut investeringstjänster eller någon annan viktig funktion på entreprenad.

Ett värdepappersföretag som efter att ha fått verksamhetstillstånd har för avsikt att till någon som inte hör till samma finansiella företagsgrupp lägga ut tillhandahållandet av investeringstjänster eller andra funktioner som är viktiga för dess verksamhet ska på förhand underrätta Finansinspektionen om saken. Finansinspektionen ska underrättas om betydande förändringar i avtalsförhållandet mellan värdepappersföretaget och uppdragstagaren.

I 9 kap. 2 § föreskrivs om förvaring av kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare.

5 §

Villkor för utläggning på entreprenad

Ett värdepappersföretag ska handla omsorgsfullt när det lägger ut tillhandahållandet av investeringstjänster eller någon annan för dess verksamhet viktig funktion på entreprenad. Om företaget lägger ut tjänster som omfattas av dess verksamhetstillstånd, ska uppdragstagaren ha tillstånd att bedriva verksamheten i fråga.

Värdepappersföretaget ska se till att det av uppdragstagaren fortlöpande får uppgifter som behövs för myndighetstillsynen över värdepappersföretaget, för riskhanteringen och för internkontrollen och att det får lämna uppgifterna vidare till Finansinspektionen.

6 §

Utläggning av kapitalförvaltning på entreprenad till tredjeland

Ett värdepappersföretag som lägger ut kapitalförvaltning för icke-professionella kunder på entreprenad till en tjänsteleverantör i ett tredjeland ska säkerställa att

1) tjänsteleverantören i sitt hemland är auktoriserad eller registrerad som tillhandahållare av kapitalförvaltningstjänster och står under solvenstillsyn, och att

2) Finansinspektionen har ett samarbetsavtal med tillsynsmyndigheten i tredjelandet i fråga.

Även om de villkor som anges i 1 mom. inte uppfylls får värdepappersföretaget lägga ut kapitalförvaltningstjänster på entreprenad, om företaget på förhand gör en anmälan till Finansinspektionen om saken och om Finansinspektionen inte inom en månad efter mottagandet av anmälan har något att invända mot utläggningen.

Finansinspektionen ska offentliggöra en förteckning över de tillsynsmyndigheter i tredjeland med vilka den har avtalat om tillsynssamarbete enligt 1 mom. 2 punkten. Finansinspektionen ska upprätta och offentliggöra principer som den iakttar vid tillämpningen av 2 mom.

7 §

Anknutet ombud

Ett värdepappersföretag får tillhandahålla tjänster enligt 2 mom. genom ett anknutet ombud. Ombudet handlar på företagets vägnar och under dess ansvar. Ett anknutet ombud kan handla för endast ett värdepappersföretags räkning.

Ett anknutet ombud kan

1) ta emot och förmedla kunders instruk-

tioner och order som gäller investerings- och sidotjänster eller finansiella instrument,

2) förmedla finansiella instrument till kunder,

3) ge kunder rådgivning om värdepappersföretagets investerings- och sidotjänster och finansiella instrument,

4) marknadsföra värdepappersföretagets investerings- och sidotjänster till kunder.

Värdepappersföretaget ska med de medel som står till buds försäkra sig om att det anknutna ombudet har gott anseende och tillräckliga yrkeskunskaper för verksamheten. Värdepappersföretaget ska se till att ombudet upplyser kunderna om vilket värdepappersföretag ombudet företräder.

Ett anknutet ombud kan handha kunders penningmedel och finansiella instrument på värdepappersföretagets vägnar och under dess ansvar. Om det anknutna ombudet handlar på värdepappersföretagets vägnar i någon annan EES-stat förutsätts det dock att staten i fråga tillåter att ett ombud som motsvarar ett anknutet ombud förvaltar kunders penningmedel och finansiella instrument.

Varje värdepappersföretag ska föra ett offentligt register över sina anknutna ombud. I registret ska antecknas fysiska personers fullständiga namn och boningsort och adressen till det driftställe där verksamheten utövas. Om ombudet är en juridisk person ska i registret antecknas dess namn, företags- eller organisationsnummer, säte samt adressen till det driftställe där verksamheten utövas. De uppgifter som antecknats i registret ska bevaras i fem år efter det att grunden för registeranteckningen har upphört. Värdepappersföretaget ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om vilka anknutna ombud det anlitar.

Om ett anknutet ombud är etablerat i en EES-stat som inte tillåter att värdepappersföretag som är auktoriserade i den staten anlitar ombud som motsvarar anknutna ombud, ska det anknutna ombudet antecknas i Finansinspektionens register. I detta register ska antecknas uppgifter som motsvarar dem som antecknas i det register som värdepappersföretag ska föra enligt 5 mom. De uppgifter som antecknats i Finansinspektionens register ska bevaras i fem år efter det att grunden för registeranteckningen har upphört.

8 §

Riskhantering, internkontroll och annan organisering av verksamheten

Ett värdepappersföretags verksamhet ska organiseras på ett med beaktande av dess art och omfattning tillförlitligt sätt. Värdepappersföretaget ska genom ändamålsenliga åtgärder säkerställa sin riskhantering och internkontroll samt verksamhetens kontinuitet i alla situationer.

Ett värdepappersföretags styrelsemedlemmar och verkställande direktör svarar för att värdepappersföretaget fullgör sina åtaganden enligt denna lag.

9 §

Skyldighet att vidta förberedelser

Värdepappersföretag vilka som investeringstjänster tillhandahåller förvaring av finansiella instrument ska genom deltagande i beredningsplanering på finansmarknaden och genom förberedelser för undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också under undantagsförhållanden.

Om de uppgifter som följer av 1 mom. förutsätter åtgärder som klart avviker från verksamhet som ska anses vara sedvanlig för värdepappersföretag och om dessa åtgärder medför väsentliga merkostnader, kan dessa kostnader ersättas ur försörjningsberedskapsfonden enligt lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen (1390/1992).

10 §

Hantering av intressekonflikter

Värdepappersföretag ska vidta rimliga åtgärder för att identifiera och förebygga intressekonflikter och, om sådana uppkommer, bemöta sina kunder i enlighet med god sed.

Om en intressekonflikt inte kan undvikas ska ett värdepappersföretag i varaktig form enligt 10 kap. 1 § 2 mom. ge kunden tillräcklig information om intressekonfliktens art eller orsaker innan transaktionen utförs för kundens räkning.

Ett värdepappersföretag ska ha principer för de förfaranden som iakttas vid identifiering och förebyggande av intressekonflikter.

11 §

Privata transaktioner

Ett värdepappersföretag ska vidta tillräckliga åtgärder i syfte att förhindra att personer med inflytande i företaget genomför privata transaktioner som kan orsaka intressekonflikter med transaktioner eller tjänster som de deltar i på grund av sin ställning i företaget, om den person som har inflytande har insiderinformation som avses i värdepappersmarknadslagen eller har konfidentiell information om värdepappersföretagets kunder eller deras transaktioner. Åtgärder ska vidtas i syfte att också i övrigt säkerställa informationens konfidentialitet.

Ett värdepappersföretag ska bevara information om privata transaktioner. Värdepappersföretaget ska varje år rapportera till Finansinspektionen hur det har övervakat efterlevnaden av bestämmelserna, föreskrifterna och värdepappersföretagets interna anvisningar om privata transaktioner och vilka åtgärder det har vidtagit när bestämmelserna, föreskrifterna eller anvisningarna inte iakttogs.

Med *personer med inflytande* avses i denna lag

1) värdepappersföretags styrelsemedlemmar, verkställande direktör och andra som hör till dess högsta ledning samt anställda och andra fysiska personer som under företagets överinseende deltar i tillhandahållandet av investeringstjänster,

2) ett anknutet ombud enligt 7 § och, om ombudet är ett bolag eller en sammanslutning, medlemmarna av dess styrelse eller av något annat jämförbart organ, dess verkställande direktör och andra som hör till dess högsta ledning samt anställda och andra fysiska personer som under det anknutna ombudets överinseende deltar i tillhandahållandet av investeringstjänster,

3) fysiska personer som deltar i tillhandahållandet av investeringstjänster som ett värdepappersföretag eller ett anknutet ombud har lagt ut på entreprenad.

Med *privata transaktioner* avses i denna lag sådan handel med finansiella instrument som bedrivs av en person med inflytande eller för en sådan persons räkning, om

1) personen med inflytande handlar utanför ramarna för sin ställning, befattning eller uppgift, eller

2) handeln bedrivs för en person med inflytande eller för någon som hör till dennas familj eller annars står personen med inflytande nära, eller om handeln bedrivs för någon annans räkning och resultatet av handeln ger personen med inflytande någon annan väsentlig fördel än avgiften eller arvodet för utförandet av transaktionerna.

12 §

Förvärv av bestämmande inflytande i företag i ett tredjeland

Ett värdepappersföretag eller ett företag inom dess finansiella företagsgrupp ska på förhand meddela Finansinspektionen om att företaget kommer att förvärva bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen i ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller försäkringsbolag med säte i ett tredjeland.

Finansinspektionen kan inom tre månader efter att ha mottagit en anmälan enligt 1 mom. förbjuda förvärv av bestämmande inflytande, om de lagar, förordningar eller administrativa föreskrifter som tillämpas på det företag som är föremål för förvärvet väsentligt försvårar en effektiv tillsyn över värdepappersföretaget eller dess finansiella företagsgrupp.

13 §

Tillhörighet till en utländsk finansiell företagsgrupp eller till ett utländskt finans- och försäkringskonglomerat

Om ett värdepappersföretag hör till en finansiell företagsgrupp vars yttersta moderföretag har sitt säte i ett tredjeland, är en förutsättning för att företaget ska beviljas verksamhetstillstånd att

1) en utländsk myndighet har tillräcklig behörighet att övervaka hela den finansiella

företagsgruppen på ett sätt som motsvarar vad som föreskrivs i denna lag, eller

2) den konsoliderade kapitaltäckningen, de konsoliderade stora exponeringarna, den finansiella företagsgruppens interna kontroll och riskhanteringsmetoder samt, i fråga om ett holdingföretag, ägarnas och ledningens lämplighet och tillförlitlighet motsvarar kraven enligt denna lag.

Finansinspektionen ska besluta om huruvida ett värdepappersföretag uppfyller kraven enligt 1 mom. i de fall då värdepappersföretagets moderföretag inte har säte i någon annan EES-stat och värdepappersföretagets balansomslutning är större än balansomslutningen i moderföretagets samtliga utländska dotterkreditinstitut eller i samtliga utländska dotterföretag som kan jämföras med finländska värdepappersföretag och dessa dotterkreditinstitut och dotterföretag har sitt säte i någon annan EES-stat.

Finansinspektionen ska innan den fattar beslut enligt 2 mom. begära ett yttrande i saken av Europeiska bankmyndigheten, av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och av de utländska myndigheter som svarar för tillsynen över de utländska kreditinstitut samt de utländska företag som kan jämföras med finländska värdepappersföretag vilka hör till en finansiell företagsgrupp enligt 1 mom. och regleras i en annan EES-stat. Finansinspektionen ska, efter att ha fattat ett beslut enligt 2 mom., underrätta dessa myndigheter och Europeiska kommissionen om beslutet.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på värdepappersföretag som står under gruppbaserad tillsyn av en utländsk EES-tillsynsmyndighet, om denna myndighet har ansett att den finansiella företagsgruppen uppfyller de villkor som föreskrivs i 1 mom.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om finansiella företagsgrupper ska på motsvarande sätt tillämpas på finans- och försäkringskonglomerat.

14 §

Skyldighet att anmäla förvärv och avyttring av aktier

Den som har för avsikt att direkt eller indirekt förvärva aktier i ett värdepappersfö-

retag ska på förhand underrätta Finansinspektionen om detta, om

1) förvärvaren på grund av förvärvet kommer att inneha minst 10 procent av värdepappersföretagets aktiekapital,

2) innehavet blir så stort att det motsvarar minst 10 procent av röstetalet för samtliga aktier, eller

3) innehavet annars ger rätt att utöva ett inflytande som är jämförbart med innehav som avses i 2 punkten eller ett annars betydande inflytande i värdepappersföretagets förvaltning.

Om avsikten är att öka ett innehav enligt 1 mom. till minst 20, 30 eller 50 procent av värdepappersföretagets aktiekapital eller så att innehavet kommer att medföra en lika stor andel av det röstetal som samtliga aktier medför eller så att värdepappersföretaget blir ett dotterföretag, ska också detta förvärv på förhand anmälas till Finansinspektionen.

Vid beräkning av den ägarandel och röstandel som avses i 1 och 2 mom. ska 2 kap. 4 § och 9 kap. 4—7 § i värdepappersmarknadslagen tillämpas. Vid tillämpning av detta moment beaktas inte de aktier som den anmälningsskyldige för högst ett år har förvärvat i samband med en värdepappersemission eller med stöd av sin verksamhet som marknadsgarant och med vilka den anmälningsskyldige inte har rätt att utöva rösträtt i ett företag eller i övrigt påverka verksamheten i företagets ledning.

En anmälan enligt 1 eller 2 mom. ska göras också när det antal aktier som ingår i innehavet sjunker under någon av de gränser för innehav som anges i 1 eller 2 mom. eller om värdepappersföretaget upphör att vara ett dotterföretag till det anmälningsskyldiga företaget.

Värdepappersföretaget och dess holdingföretag ska minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om ägare till andelar enligt 1 och 2 mom. och om innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till dess kännedom.

En anmälan som avses i 1 och 2 mom. ska innehålla behövliga uppgifter och utredningar om

1) den anmälningsskyldige och dennes tillförlitlighet och ekonomiska situation,

2) den anmälningsskyldiges innehav och övriga bindningar i värdepappersföretaget,

3) avtal om och finansiering av förvärv och, i sådana fall som avses i 2 mom., om syftet med innehavet.

Närmare föreskrifter om de uppgifter som ska fogas till anmälningar enligt 1 och 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Begränsning av aktieförvärv

I 32 a § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om Finansinspektionens rätt att förbjuda förvärv av ägarandelar enligt 14 §. I 32 b § i den lagen föreskrivs det om förfarandet i samband med förbudsbeslut.

Före utgången av tidsfristen enligt 32 b § i lagen om Finansinspektionen får den anmälningsskyldige förvärva aktier som avses i 14 § endast om Finansinspektionen har gett sitt samtycke.

16 §

Värdepappersföretags och holdingföretags ledning

Ett värdepappersföretags styrelse, verkställande direktör och övriga högsta ledning ska leda värdepappersföretaget med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och deras ersättare, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om investeringstjänster som behövs med beaktande av arten och omfattningen av värdepappersföretagets verksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen har dömts till bötesstraff för brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig som styrelsemedlem, ersättare för en styrelsemedlem, verkställande direktör, ställföreträ-

dare för verkställande direktören eller medlem av den övriga högsta ledningen i ett värdepappersföretag, eller

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för ett uppdrag enligt 1 punkten.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömde dock fortsätta med sitt uppdrag enligt 1 mom., om detta ska anses uppenbart motiverat med hänsyn till en samlad bedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra inverkan omständigheter.

Ett värdepappersföretag ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om förändringar i fråga om personer i ledande ställning enligt 1 mom.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om värdepappersföretag ska på motsvarande sätt tillämpas på holdingföretag.

17 §

Skyldighet att göra insideranmälan

En insider i ett värdepappersföretag ska i enlighet med 18 § till värdepappersföretagets insiderregister som avses i 19 § anmäla uppgifter om aktier och sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms utifrån aktierna i fråga, när de är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform i Finland, nedan *insideranmälan*.

Med *insider i ett värdepappersföretag* avses

1) medlemmarna och suppleanterna i ett värdepappersföretags styrelse och förvaltningsråd, värdepappersföretagets verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt värdepappersföretagets revisorer, revisorssuppleanter och de anställda hos en revisionsammanslutning som är huvudansvariga för revisionen av värdepappersföretaget,

2) de anställda hos värdepappersföretaget som har som uppgift att göra investeringsanalyser av aktier och finansiella instrument som avses i 1 mom., vilkas huvudsakliga uppgift består i att medverka vid erbjudande av investeringstjänster eller vilka på annat sätt regelbundet får tillgång till insiderinformation om sådana aktier och finansiella instrument.

I ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster ska förvaltningsrådets ledamöter och suppleanter, styrelsesuppleanterna, revisorerna, revisorssuppleanterna och den för revisionen av kreditinstitutet huvudansvariga anställda hos en revisionsammanslutning göra insideranmälan endast i det fall att de regelbundet i sin besittning får insiderinformation enligt 12 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen om sådana aktier eller finansiella instrument som avses i 1 mom. i denna paragraf.

18 §

Insideranmälan

En insider i ett värdepappersföretag ska göra insideranmälan inom 14 dagar efter sin utnämning till ett uppdrag som avses i 17 § 2 mom.

I insideranmälan ska nämnas

1) omyndig vars intressebevakare insidern är,

2) organisationer och stiftelser där insidern eller en omyndig som avses i 1 punkten direkt eller indirekt har bestämmande inflytande,

3) insiderns samt en i 1 punkten avsedd omyndigs och en i 2 punkten avsedd organisations eller stiftelses innehav av aktier och sådana finansiella instrument vars värde bestäms utifrån aktierna i fråga, när de i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform.

En insider ska medan uppdraget pågår inom sju dagar underrätta värdepappersföretaget om

1) förvärv och avyttringar av aktier och finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten, då förändringen i innehavet uppgår till minst 5 000 euro,

2) andra förändringar i uppgifter som avses i denna paragraf.

De uppgifter som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten behöver inte uppges till den del de gäller bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag som avses i 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella föreningar, ekonomiska föreningar eller sådana organisationer som drivs utan vinstsyfte. Om en organisation bedriver regelbun-

den handel med finansiella instrument, ska emellertid uppgifter om denna organisation lämnas.

I anmälan ska ingå de uppgifter som behövs för att identifiera personen, organisationen eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om aktierna och övriga finansiella instrument.

Om aktier eller finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten har överförts till värdeandelssystemet kan värdepappersföretaget organisera ett förfarande som gör det möjligt att hämta uppgifterna ur värdeandelssystemet. I så fall behövs inga separata anmälningar.

19 §

Värdepappersföretags insiderregister

Ett värdepappersföretag ska föra ett register över insideranmälningar som avses i 18 § (*värdepappersföretagets insiderregister*), varav det för varje insider framgår de aktier och finansiella instrument som innehas av insidern, en omyndig som avses i 18 § 2 mom. 1 punkten och en organisation eller stiftelse som avses i 18 § 2 mom. 2 punkten och som är av det slag som nämns i det momentet samt specificerade förvärv och avyttringar.

Om anmälningar görs i enlighet med 18 § 6 mom. kan värdepappersföretagets insiderregister till denna del bildas av uppgifter från värdeandelssystemet.

Driften av värdepappersföretagets insiderregister ska organiseras på ett tillförlitligt sätt. De uppgifter som registrerats i registret ska bevaras i fem år efter registreringen. Var och en har rätt att mot ersättning av kostnaderna få utdrag och kopior ur registret. Fysiska personers personbeteckning och adress och andra fysiska personers än insiders namn är dock inte offentliga.

Värdepappersföretaget ska varje år rapportera till Finansinspektionen hur driften av insiderregistret organiserats, hur anmälningskyldigheten för insider i värdepappersföretaget övervakats och vilka åtgärder värdepappersföretaget har vidtagit i sådana fall då bestämmelserna, föreskrifterna eller värdepappersföretagets interna anvisningar om insideranmälan inte har iakttagits.

20 §

Utländska EES-värdepappersföretags skyldighet att vidta förberedelser

Vad som i 9 § föreskrivs om beredskap och kostnadsersättning gäller på motsvarande sätt utländska EES-värdepappersföretags filialer. Den skyldighet som föreskrivs i 9 § 1 mom. gäller dock inte ett utländskt värdepappersföretags filial om denna i enlighet med lagstiftningen i värdepappersföretagets hemstat har säkerställt skötseln av sina uppgifter under undantagsförhållanden på ett sätt som motsvarar det som föreskrivs i 9 § 1 mom. och har lagt fram tillräcklig utredning om saken för Finansinspektionen.

21 §

Organisering av verksamheten hos filialer till värdepappersföretag i tredjeländer

Vad som i 4 § 3 och 4 mom. föreskrivs om utläggning på entreprenad, i 5 § om förutsättningarna för utläggning, i 8 § om riskhantering, internkontroll och annan organisering av verksamheten, i 9 § om skyldighet att vidta förberedelser och om kostnadsersättning, i 10 § om hantering av intressekonflikter och i 11 § om privata transaktioner ska på motsvarande sätt tillämpas på filialer till värdepappersföretag i tredjeländer.

Värdepappersföretag i tredjeländer får i sin verksamhet i Finland inte ta så stora risker att filialkunders intressen äventyras.

22 §

Ledningen för utländska värdepappersföretags filialer

Chefen för en filial till ett utländskt värdepappersföretag ansvarar för filialens verksamhet och företräder också värdepappersföretaget i rättsförhållanden som gäller filialens verksamhet.

En juridisk person, en minderårig eller en person för vilken intressebevakare har förordnats, vars handlingsbehörighet har begränsats eller som är försatt i konkurs får inte vara filialchef. I lagen om näringsförbud

(1059/1985) finns bestämmelser om hur näringsförbud inverkar på behörigheten.

På chefen för en filial till ett värdepappersföretag i tredjeland ska dessutom tillämpas vad som i 16 § föreskrivs om ett värdepappersföretags verkställande direktör.

23 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

Finansinspektionen utfärdar de närmare föreskrifter som direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument förutsätter om

- 1) innehållet i en anmälan om betydande förändringar i ett avtalsförhållande som gäller utläggning på entreprenad enligt 4 §,
- 2) förutsättningarna för utläggning på entreprenad enligt 5 §,
- 3) organisering av verksamheten enligt 8 §,
- 4) förfaranden vid hantering av intressekonflikter enligt 10 §,
- 5) privata transaktioner enligt 11 §.

Finansinspektionen får utfärda närmare föreskrifter om rapporter som avses i 11 § 2 mom. och om rapporteringen till Finansinspektionen, om innehållet i insideranmälningar som avses i 18 § och om hur anmälningarna ska göras, om innehållet i insiderregister som avses i 19 § och hur uppgifterna ska registreras samt om rapporter som avses i 19 § 4 mom. och om rapporteringen till Finansinspektionen.

8 kap.

Bokslut och revision

1 §

Bokslut, verksamhetsberättelser och delårsrapporter

På värdepappersföretags bokslut, verksamhetsberättelser och delårsrapporter samt på anvisningar, yttranden och dispens tillämpas 146—157 § i kreditinstitutslagen.

2 §

Revision samt särskild granskning och granskare

Bestämmelser om revision och revisorer samt förordnande av särskild granskning och granskare finns i revisionslagen (459/2007) och 158—160 § i kreditinstitutslagen.

3 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet utfärdas närmare bestämmelser om hur finansiella instrument och förvaltningsfastigheter samt förändringar i deras värden ska tas upp i värdepappersföretags bokslut, om balans- och resultaträkningens uppställningsformer och om finansieringsanalys, om upplysningar som ska ges i noterna till balans- och resultaträkningen och finansieringsanalysen samt i verksamhetsberättelsen, om koncernbalans- och koncernresultaträkningens uppställningsformer och koncernens finansieringsanalys, om upplysningar som ska ges i noterna till koncernbalans- och koncernresultaträkningen samt till koncernens finansieringsanalys samt om specifikationer till balansräkningen och noterna.

4 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur bokslut för värdepappersföretag ska upprättas. Finansinspektionen kan genom sina föreskrifter begränsa rätten att som räkenskapsperiodens intäkter bokföra ränte- och hyresinkomster som grundar sig på sådana fordringar eller finansiella leasingavtal vars till betalning förfallna räntor, amorteringar eller hyror vid bokslutstidpunkten har varit obetalda en längre tid än den som avses i Finansinspektionens föreskrifter eller som till följd av gäldenärens konstaterade insolvens sannolikt inte kommer att betalas. Finansinspektionen ska innan den meddelar

dessa föreskrifter begära yttrande av finansministeriet och bokföringsnämnden.

9 kap.

Förvaring och annan hantering av kundmedel

1 §

Förvaring av kundmedel

Värdepappersföretag ska på ett tillförlitligt sätt organisera förvaringen och hanteringen av kunders finansiella instrument och penningmedel (*kundmedel*) som har anförtrots företaget.

Värdepappersföretag som förvarar och hanterar kundmedel ska framför allt se till att dess tillgångar hålls klart åtskilda från kundmedlen.

Värdepappersföretag ska på ett tillförlitligt sätt redovisa kundmedel så att kundmedlen för varje kund är tillräckligt åtskilda från andra kunders medel.

I 10 kap. 5 § föreskrivs det om informationskyldighet i samband med förvaring av kundmedel.

2 §

Förvaring av kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare

Värdepappersföretag som förvarar sina kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare ska välja förvarare med tillräcklig omsorg.

Värdepappersföretag ska om möjligt förvara sina kunders finansiella instrument hos företag som står under tillsyn av Finansinspektionen, en utländsk EES-tillsynsmyndighet eller ett tredjelands tillsynsmyndighet.

Värdepappersföretag ska genom tillräckliga åtgärder säkerställa att kunders finansiella instrument som förvaras hos utomstående förvarare hålls åtskilda från värdepappersföretagets och förvararens finansiella instrument.

3 §

Placering av kunders penningmedel

Värdepappersföretag ska utan dröjsmål placera sina kunders penningmedel på konto i en centralbank eller inlåningsbank eller i ett kreditinstitut som auktoriserats i en annan stat och har rätt att ta emot insättningar. Om kunden inte har förbjudit det kan dennes penningmedel placeras också i fondandelar i en penningmarknadsfond som är registrerad i en EES-stat och uppfyller de krav som anges i fondföretagsdirektivet eller annars står under tillsyn.

Om kundens penningmedel placeras på något annat sätt än på konto i en centralbank ska värdepappersföretaget med tillräcklig omsorg välja den inlåningsbank, det utländska kreditinstitutet eller den penningmarknadsfond som ska förvara penningmedlen.

Värdepappersföretag ska säkerställa att kundens penningmedel förvaras åtskilda från värdepappersföretagets penningmedel.

Trots vad som föreskrivs i 3 mom. får en inlåningsbank som tillhandahåller investeringstjänster dock placera kundens penningmedel på konto i samma inlåningsbank.

4 §

Pantsättning eller avyttring av kunders finansiella instrument

Värdepappersföretag får inte för egen eller en kunds räkning pantsätta eller avyttra en annan kunds finansiella instrument utan att den andra kunden i varje enskilt fall på förhand har gett sitt uttryckliga samtycke. Samtycket ska förenas med villkor för pantsättning eller annan avyttring av de finansiella instrumenten. En icke-professionell kund ska ge sitt samtycke skriftligen eller på något annat motsvarande sätt enligt 10 kap. 3 §.

Om en kunds finansiella instrument förvaras på ett värdepapperskonto enligt 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om värdepapperskonton eller på ett förvaltningskonto enligt 5 a § i lagen om värdeandelskonton, får värdepappersföretaget vidta åtgärder enligt 1 mom. endast om

1) varje kund vars finansiella instrument

förvaras på samma konto har gett sitt samtycke enligt 1 mom., eller

2) värdepappersföretaget har tillgång till effektiva system och tillsynsförfaranden för att säkerställa att åtgärden endast avser sådana kunders finansiella instrument som har gett sitt samtycke enligt 1 mom.

Värdepappersföretag ska i fem år bevara tillräcklig information om åtgärder som avses i 2 mom.

Ett värdepappersföretag får emellertid trots 1 och 2 mom. pantsätta en kunds finansiella instrument hos en clearingorganisation, utländsk clearingorganisation eller clearingmedlem enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet som säkerhet för en kunds förpliktelser i samband med köp av finansiella instrument.

Bestämmelser om värdepappersföretags rätt att pantsätta eller avyttra sådana finansiella instrument som företaget fått som pant av en kund finns dessutom i lagen om finansiella säkerheter (11/2004).

5 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

Finansinspektionen utfärdar de närmare föreskrifter om förvaring av kundmedel som behövs för att genomföra bestämmelserna i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument.

6 §

Revisorsutlåtande

Värdepappersföretag ska för varje kalenderår ge Finansinspektionen ett revisorsutlåtande varav framgår om värdepappersföretagets arrangemang för förvaring och hantering av kundmedel uppfyller kraven enligt 1—4 § och kraven i föreskrifter som meddelats med stöd av 5 §.

7 §

Tillämpning av vissa andra lagar

På värdepappersföretag som är kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelssystemet

och om clearingverksamhet tillämpas dessutom vad som föreskrivs i den lagen och i lagen om värdeandelskonton. På värdepappersföretag som verkar som förvarare enligt lagen om värdepapperskonton tillämpas dessutom vad som föreskrivs i den lagen.

8 §

Tillsättning av ombud

När ett värdepappersföretag som förvarar kundmedel har försatts i likvidation eller konkurs ska Finansinspektionen utan dröjsmål tillsätta ett ombud enligt 29 § i lagen om Finansinspektionen för att övervaka att medlen snabbt återbetalas till företagets kunder, om det inte med beaktande av arten och omfattningen av värdepappersföretagets verksamhet är uppenbart onödigt att tillsätta ett ombud. Finansinspektionen ska dessutom tillsätta ett ombud om värdepappersföretaget annars har blivit insolvent och om insolvensen enligt Finansinspektionens bedömning inte ska anses vara tillfällig, såvida det inte med beaktande av arten och omfattningen av värdepappersföretagets verksamhet är uppenbart onödigt att tillsätta ett ombud.

Likvidatorn för ett värdepappersföretag som är försatt i likvidation och boförvaltaren för ett värdepappersföretag som är försatt i konkurs har rätt att på yrkande eller med samtycke av ombudet ingå och säga upp avtal samt att ta kredit för att främja en snabb återbetalning av kundmedel.

9 §

Tillämpning på filialer till värdepappersföretag i tredjeländer av bestämmelserna om förvaring och annan hantering av kundmedel och bestämmelserna om tillsättning av ombud

Vad som i detta kapitel föreskrivs om värdepappersföretags förvaring och annan hantering av kundmedel och om tillsättning av ombud ska på motsvarande sätt tillämpas på filialer till värdepappersföretag i tredjeländer.

III AVDELNINGEN
FÖRFARANDE OCH ERSÄTTNINGSFONDEN

10 kap.

Förfaranden i kundförhållanden

1 §

Klassificering av kunder och avtal om kundens ställning

Värdepappersföretag ska underrätta sina kunder om att de har klassificerats som icke-professionella eller professionella kunder eller som godtagbara motparter.

Värdepappersföretag ska informera sina kunder om att de har rätt att begära att klassificeringen ändras och ska också lägga fram en utredning om hur en sådan ändring skulle påverka deras ställning. Informationen ska ges så att den riktas till kunderna personligen, antingen skriftligen eller i någon annan varaktig form så att de kan bevara och lagra informationen och återge den i oförändrad form eller så att informationen finns tillgänglig på värdepappersföretagets webbplats så länge som kunden kan antas behöva den. Informationen får ges i någon annan varaktig form än skriftligen endast om detta är ändamålsenligt i samband med en transaktion mellan företaget och en kund och om kunden har valt detta informationsätt.

Ett värdepappersföretag kan antingen på eget initiativ eller på begäran av en professionell kund som avses i 1 kap. 18 § 1 mom. 1—5 punkten behandla denne som en icke-professionell kund. Behandlingen av en kund som icke-professionell ska föregås av ett skriftligt avtal. Om avtalet tillämpas på en eller flera tjänster eller transaktioner eller på en eller flera typer av finansiella instrument eller transaktioner, ska detta framgå av avtalet.

Ett värdepappersföretag ska innan det tillhandahåller investeringstjänster meddela en kund som avses i 1 kap. 18 § 1 mom. 2 punkten att denne utifrån tillgängliga uppgifter behandlas som professionell, om inte något annat avtalas.

En kund som generellt eller i samband med en viss investeringstjänst eller transaktion eller i fråga om en viss typ av transaktioner eller finansiella instrument vill bli behandlad som professionell kund enligt 1 kap. 18 § 1 mom. 6 punkten ska skriftligen be värdepappersföretaget om detta. Om kunden uppfyller kraven enligt 2 mom. i den paragrafen ska värdepappersföretaget skriftligen meddela kunden att denne som professionell kund inte omfattas av skyddet enligt alla de procedurbestämmelser som avses i denna lag och inte heller av ersättningsfondens investerarskydd. Kunden ska på motsvarande sätt skriftligen meddela värdepappersföretaget att den är medveten om att det skydd som procedurbestämmelserna och ersättningsfonden ger upphör att gälla.

Emittenten och andra som erbjuder värdepapper har med kundens samtycke rätt att av värdepappersföretaget få besked om hur kunden klassificeras med avseende på värdepapperet i fråga.

Ett värdepappersföretag ska ha interna instruktioner om klassificering av kunder och om förfarandet i detta avseende.

2 §

Allmänna principer vid tillhandahållande och marknadsföring av investeringstjänster och sidotjänster

Tillhandahållare av investeringstjänster och sidotjänster ska handla hederligt, opartiskt och professionellt samt på ett sätt som är förenligt med kundernas intressen.

I samband med att ett värdepappersföretag tillhandahåller investeringstjänster och sidotjänster får det inte betala avgifter, arvoden eller andra förmåner till tredje part eller dennes representant och inte heller ta emot avgifter, arvoden eller andra förmåner av tredje part eller av dennes representant, utom i det fall att

1) kunden innan investeringstjänsterna eller sidotjänsterna tillhandahålls har fått heläckande och tydlig information om avgifternas, arvodenas eller de andra förmånernas karaktär och belopp eller om deras grunder, och

2) syftet med avgifterna, arvoden eller de andra förmånerna är att förbättra kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls kunden och betalningen av dem inte strider mot kundens intressen.

Information som avses i 2 mom. 1 punkten kan ges kunden som en sammanfattning. På begäran ska kunden få tilläggsinformation om de förmåner som avses i 1 punkten.

Investerings tjänster och sidotjänster får inte marknadsföras med osann eller vilseledande information. Om det efter att informationen getts framgår att den är vilseledande eller osann på ett sätt som har en väsentlig betydelse för investerare, ska den utan dröjsmål rättas eller kompletteras i tillräcklig utsträckning. Av marknadsföringen ska framgå dess kommersiella syfte.

Bestämmelser om marknadsföring som gäller ersättningsfondens investerarskydd finns i 11 kap. 25 §.

3 §

Avtal om investeringstjänster

Om tillhandahållande av investerings tjänster ska ett skriftligt avtal upprättas, varav framgår parternas rättigheter och skyldigheter samt övriga villkor. Avtalet kan ingås elektroniskt i enlighet med 12 § i lagen om tillhandahållande av informationssamhällets tjänster (458/2002). Skyldigheten att upprätta skriftligt avtal gäller inte värdepappersföretag, om företaget som investeringstjänster tillhandahåller enbart investeringsrådgivning. Skyldigheten gäller inte heller värdepappersföretag, om företaget tillhandahåller investeringstjänster till professionella kunder, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

I avtalet får inte tas in villkor som strider mot god sed eller är oskäligen för kunden.

4 §

Uppgifter om kunderna

Värdepappersföretag som tillhandahåller investeringsrådgivning eller kapitalförvalt-

ning såsom investeringstjänster ska innan tjänsterna tillhandahålls inhämta tillräckliga uppgifter om kundernas ekonomiska ställning, deras erfarenhet av och kunskaper om investering när det gäller de aktuella investeringstjänsterna eller finansiella instrumenten och deras investeringsmålsättningar för att kunna rekommendera lämpliga finansiella instrument och tjänster för dem.

Om ett värdepappersföretag tillhandahåller andra investeringstjänster än sådana som avses i 1 mom. och det inte är fråga om förvaring av finansiella instrument, ska värdepappersföretaget innan tjänsterna tillhandahålls av en icke-professionell kund begära information om dennes erfarenheter av och kunskaper om det finansiella instrumentet eller investeringstjänsten i fråga, för att kunna bedöma om instrumenten eller tjänsterna lämpar sig för kunden. Om värdepappersföretaget utifrån vad kunden uppgett anser att ett finansiellt instrument eller en tjänst inte lämpar sig för kunden, ska företaget underrätta kunden om saken. Om kunden vägrar lämna de begärda uppgifterna, ska värdepappersföretaget meddela att det inte kan bedöma huruvida ett finansiellt instrument eller en tjänst är lämplig för kunden.

Vad som föreskrivs i 2 mom. gäller inte utförande eller förmedling av order på kundens initiativ, om kunden har informerats om att värdepappersföretaget vid tillhandahållandet av tjänsten inte är skyldigt att bedöma tjänstens eller det finansiella instrumentets lämplighet för kunden och tjänsten har samband med

1) aktier som är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument eller motsvarande handel i en annan stat,

2) penningmarknadsinstrument,

3) obligationer eller motsvarande skuldinstrument utan de egenskaper som derivatinstrument har,

4) sådana fondandelar eller andelar i fondföretag som avses i fondföretagsdirektivet, eller

5) andra okomplicerade finansiella instrument som avses i artikel 38 i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument.

5 §

Värdepappersföretags informationskyldighet

Värdepappersföretag ska informera icke-professionella kunder om avtalsvillkoren för investeringstjänster eller sidotjänster samt ge tillräcklig information om värdepappersföretaget och om de tjänster som ska tillhandahållas. Informationen om villkoren och den övriga informationen ska ges i god tid innan avtalet ingås eller innan kunden tillhandahålls tjänster, om detta sker vid en tidigare tidpunkt.

Ett värdepappersföretag ska i god tid innan en investeringstjänst eller en sidotjänst tillhandahålls ge en icke-professionell kund tillräcklig information om

- 1) värdepappersföretaget och om de tjänster som det tillhandahåller,
- 2) arten av de finansiella instrument som tjänsterna avser och om de risker som är förknippade med dem,
- 3) investeringsstrategier, när sådana har föreslagits, och om de risker som är förknippade med dem,
- 4) var order utförs,
- 5) hur kundmedel förvaras och om risker som är förknippade med förvaringen, i synnerhet i situationer där kundmedel förvaras hos tredje part eller på ett värdepapperskonto enligt 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om värdepapperskonton eller på ett förvaltningskonto enligt 5 a § i lagen om värdeandelskonton,
- 6) de kostnader och arvoden som är förknippade med tjänsterna.

Värdepappersföretag ska i god tid på förhand informera icke-professionella kunder om väsentliga förändringar i de uppgifter som nämns i 2 mom.

Information som avses i 1—3 mom. ska ges kunden i varaktig form enligt 1 § 2 mom. Med kundens samtycke kan informationen läggas ut på värdepappersföretagets webbplats utan att den riktas till kunden personligen, om detta är ändamålsenligt i samband med transaktioner mellan värdepappersföretaget och kunden och om informationen finns tillgänglig så länge som kunden kan antas behöva den.

Om avtal om investeringstjänster eller sidotjänster på begäran av en icke-professionell kund ingås med användning av ett medel för distanskommunikation enligt 6 a kap. 4 § i konsumentskyddslagen (38/1978), vilket innebär att information som avses i 1 mom. inte kan ges i den form som avses i 4 mom. innan avtalet ingås och att information som avses i 2 mom. inte kan ges innan tjänsten tillhandahålls, ska den information som avses i 1 mom. ges utan dröjsmål efter det att avtalet ingåtts och den information som avses i 2 mom. utan dröjsmål efter det att tjänsten börjat tillhandahållas.

Ett värdepappersföretag ska ge en icke-professionell kund tillräcklig information om de transaktioner och tjänster som utförts för kundens räkning och om kostnaderna för dessa, om de kundmedel som värdepappersföretaget innehar och om andra tjänster som företaget tillhandahållit kunden.

Ett värdepappersföretag ska innan det ingår avtal med en professionell kund om en investeringstjänst eller sidotjänst med beaktande av kundens investeringserfarenhet ge denne tillräcklig information om den aktuella tjänsten, om arten av det finansiella instrument som tjänsten avser och om de risker som är förknippade med det finansiella instrumentet.

Ett värdepappersföretag som säljer fondandelar i sådana placeringsfonder eller specialplaceringsfonder som avses i lagen om placeringsfonder eller ger råd om sådana investeringar ska ge kunden ett faktablad enligt 93 § i lagen om placeringsfonder.

I 11 kap. 12 och 23 § föreskrivs om skyldigheten att informera om investerarskyddet.

6 §

Omsorgsfullt utförande av order

Ett värdepappersföretag vars investeringstjänster består i att utföra order ska vidta rimliga åtgärder för att uppnå bästa möjliga resultat för sina kunder, med beaktande av de omständigheter som är väsentliga för utförandet av ordern. Om en kund har gett specifika instruktioner ska värdepappersföretaget dock utföra ordern i enlighet med dem.

Ett värdepappersföretag ska för utförandet

av order ha verksamhetsprinciper med uppgifter om de handelsplatser där det utför kundorder och om vilka faktorer som påverkat valet av handelsplats. Värdepappersföretaget ska se till att riktlinjerna hålls uppdaterade.

Ett värdepappersföretag ska ge kunderna tillräcklig information om sina verksamhetsprinciper innan det tillhandahåller investeringstjänster. Värdepappersföretaget ska meddela kunderna varje väsentlig förändring av sina verksamhetsprinciper.

Om en order enligt verksamhetsprinciperna kan utföras utanför en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform som avses i lagen om handel med finansiella instrument eller utanför motsvarande handel i en annan stat, ska kundens uttryckliga godkännande inhämtas.

7 §

Orderhantering

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller utförande av kundorder som investeringstjänster ska utföra kundernas order utan obefogat dröjsmål. Företaget får inte låta en annan kunds eller sitt eget intresse inverka på utförandet av kundorder.

Ett värdepappersföretag ska utföra kundorder i den ordningsföljd som de tagits emot, om detta är möjligt med beaktande av orderns storlek, de prisgränser eller övriga villkor som kunden bestämt och hur ordern getts.

I 7 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument föreskrivs om värdepappersföretags skyldighet att offentliggöra limiterade kundorder.

8 §

Kundorder från andra värdepappersföretag

Ett värdepappersföretag som av ett annat värdepappersföretag tar emot kundorder som avser investeringstjänster eller sidotjänster kan handla i enlighet med de uppgifter om en kund och de instruktioner i fråga om ordern som det fått av det andra företaget. Det värdepappersföretag som förmedlat ordern ska förbli ansvarigt för att de rekommendationer

och den rådgivning som lämnats är lämpliga för kunden.

9 §

Bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster

Ett värdepappersföretag ska i fem år bevara uppgifter om kundorder som avser finansiella instrument, uppgifter om transaktioner som avser finansiella instrument och utförs för egen eller en kunds räkning och uppgifter om andra tjänster som företaget tillhandahållit. Avtal som ingåtts med kunder om investerings- och sidotjänster eller andra villkor för tillhandahållande av tjänsterna ska bevaras den tid som kundförhållandet varar.

I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs om kundorder, om transaktionsbeslut i samband med kapitalförvaltning och om vilka uppgifter som ska registreras om kunders transaktioner.

10 §

Inspelning av telefonsamtal

Värdepappersföretag ska för att verifiera order som avser finansiella instrument spela in kundsamtal till och från anslutningar som är avsedda för mottagning av kundorder.

Värdepappersföretag ska sörja för att kunderna underrättas om att samtalen spelas in. Inspelningarna ska bevaras i minst två år och de får bevaras högst så länge det behövs för att tillgodose rättigheter och skyldigheter som har samband med ordern.

11 §

Transaktioner med godtagbara motparter

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller förmedling eller utförande av order som investeringstjänster, handlar för egen räkning eller tillhandahåller förvaring av finansiella instrument får genomföra transaktioner med godtagbara motparter, utan att kraven enligt 1—7 § behöver tillämpas på transaktionerna eller på sidotjänster som direkt har samband med dem.

En kund som är godtagbar motpart enligt 1 kap. 19 § 1 punkten har rätt att begära tillämpning av de bestämmelser som nämns i 1 mom. i denna paragraf på sina transaktioner, antingen generellt eller i fråga om enskilda transaktioner. En kund ska behandlas som professionell kund om värdepappersföretaget går med på kundens begäran. Om en kund emellertid begär att bli behandlad som icke-professionell kund, ska förfarandet i 1 § 3 mom. i detta kapitel tillämpas på behandlingen av kundens begäran. De förfaranden som avses i detta moment kan genomföras också på initiativ av värdepappersföretaget.

12 §

Transaktioner på en reglerad marknad och på en multilateral handelsplattform

På transaktioner mellan handelsparter på en sådan börs som avses i lagen om handel med finansiella instrument tillämpas inte 1—7 § när transaktionerna genomförs på en reglerad marknad.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på transaktioner mellan handelsparter på en sådan multilateral handelsplattform som avses i lagen om handel med finansiella instrument och på transaktioner mellan marknadsplatsoperatören och handelsparterna när transaktionen genomförs på en multilateral handelsplattform.

13 §

Behandling av kundklagomål

Värdepappersföretag ska ha effektiva metoder för att i behörig ordning och så snabbt som möjligt behandla icke-professionella kunders klagomål över investerings- och sidotjänster. Ett värdepappersföretag ska i fem år bevara information om kundklagomål och åtgärder som vidtagits för att lösa dem.

Värdepappersföretag ska se till att deras icke-professionella kunder kan hänskjuta enskilda meningsskiljaktigheter om tillämpningen av denna lag till ett oavhängigt organ som ger rekommendationer. Organets stadgar ska trygga en opartisk, sakkunnig, öppen, effektiv och rättvis behandling av meningsskiljaktigheter.

Ett värdepappersföretag ska meddela Finansinspektionen ett i 2 mom. avsett organs namn och kontaktuppgifter. På Finansinspektionens begäran ska värdepappersföretaget tillställa Finansinspektionen organets stadgar och andra utredningar som behövs för tillsynen över efterlevnaden av 2 mom., enligt vad Finansinspektionen bestämmer.

14 §

Tillämpning av bestämmelser på utländska värdepappersföretag

Vad som i detta kapitel föreskrivs om värdepappersföretag tillämpas också på filialer till utländska EES-värdepappersföretag och på värdepappersföretag i tredjeländer som tillhandahåller investeringstjänster i Finland. På utländska EES-värdepappersföretags filialer tillämpas dock inte 8 § eller 13 § 1 mom.

15 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

För genomförande av bestämmelserna i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument utfärdar Finansinspektionen närmare föreskrifter om

1) avgifter, arvoden och andra förmåner som enligt 2 § i detta kapitel ska betalas till eller tas emot av tredje part i samband med tillhandahållandet av investeringstjänster och sidotjänster och om de krav som ställs på informationen till kunderna,

2) de uppgifter som kunderna enligt 4 § 1 och 2 mom. ska ombes ge och om förfarandet vid begäran om uppgifter,

3) information som enligt 5 § ska ges kunder om de risker som är förenade med förvaringen av kundmedel och om annan information som ska ges kunder samt om informationsförfarandet,

4) hur order ska utföras enligt 6 och 7 § samt om hur värdepappersföretag då de som investeringstjänster tillhandahåller kapitalförvaltning eller förmedlar order ska förfara då de utför och hanterar kundorder,

5) de minimiuppgifter som ett värdepappersföretag enligt 9 § ska bevara och om hur de ska bevaras.

11 kap.

Ersättningsfonden för investerarskydd

1 §

Medlemskap i ersättningsfonden

För att skydda investerarnas penningmedel och finansiella instrument, nedan *tillgodohavanden*, ska värdepappersföretagen höra till ersättningsfonden. Kravet på medlemskap gäller inte värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består av förmedling av order, investeringsrådgivning eller ordnande av multilateral handel och som inte innehar eller förvaltar kundmedel.

Ett värdepappersföretag blir medlem i ersättningsfonden den dag då det beviljas tillstånd att bedriva verksamhet som värdepappersföretag.

2 §

Ersättningsfondens stadgar

Ersättningsfonden ska ha stadgar som tryggar fondens verksamhet och skötseln av dess lagstadgade uppgifter. Ersättningsfondens stadgar och ändringar i dem fastställs av finansministeriet, som före fastställelsen ska begära ett yttrande om ansökan av Finansinspektionen och Finlands Bank.

Stadgarna ska innehålla bestämmelser som kompletterar bestämmelserna i denna lag och någon annanstans i lag åtminstone i fråga om

1) hurdant förfarandet är när ett värdepappersföretag godkänns som medlem i ersättningsfonden och hur medlemmar utesluts eller utträder ur fonden,

2) hur och på vilka grunder ersättningsfondens garantiavgifter bestäms och hur avgifterna och förvaltningskostnaderna fördelas mellan fondmedlemmarna, hur före detta fondmedlemmar svarar för kostnader som fonden orsakats av ersättningsfall som inträffat innan medlemskapet upphörde och hur ersättningsfondens minimikapital ska avsättas under övergångsperioden och efter ersättningsfall,

3) när och hur garantiavgifterna och förvaltningskostnaderna ska betalas,

4) när, på vilka villkor och hur ersättningsfonden kan uppta kredit för sin verk-

samhet, hur garantiavgifterna i en sådan situation ska höjas och hur ansvaret för kreditens återbetalning ska fördelas mellan ersättningsfondens medlemmar,

5) huruvida ersättningsfondens kapital får täckas genom försäkring eller genom bindande kreditlöften av kreditinstitut som inte hör till fonden eller till samma koncern eller finansiella företagsgrupp som en fondmedlem och hur stor del av kapitalet som i så fall får täckas på det sättet,

6) hur många styrelsemedlemmar som ska väljas, hur de väljs, styrelsens mandatperiod, hur styrelsen fattar beslut, när den är beslutför, vilka dess uppgifter är och hur den ska sammankallas,

7) hur ersättningsfondens delegation väljs, hur delegationen fattar beslut, när den är beslutför, vilka uppgifter den har samt när och hur den ska sammankallas,

8) huruvida ersättningsfondens styrelse kan delegera beslutanderätt till verksamhetsledaren eller ombudsmannen, hur beslutanderätten delegeras i så fall och hur behörigheten är fördelad mellan styrelsen och verksamhetsledaren eller ombudsmannen,

9) ersättningsfondens räkenskapsperiod, när bokslut ska upprättas och när och hur ersättningsfondens konton och förvaltning ska undergå revision,

10) hur många godkända revisorer eller revisionsammanslutningar som ska väljas för ersättningsfonden, hur de väljs och revisorernas mandatperiod,

11) alternativa sätt att placera ersättningsfondens tillgångar,

12) hur stadgarna ändras.

Utöver vad som föreskrivs i 2 mom. ska det i stadgarna anges hur filialer till utländska värdepappersföretag, fondbolag och kreditinstitut i Finland kan bli medlemmar i ersättningsfonden och uteslutas eller utträda ur den samt grunderna för fondens anslutningsavgift och ersättningsskyldighet.

3 §

Ersättningsfondens förvaltning

Ersättningsfonden förvaltas av en delegation som de värdepappersföretag som hör till fonden utser och av en styrelse som delegationen utser. Ersättningsfondens styrelse ska

1) ge Finansinspektionen yttranden om värdepappersföretags ansökningar om verksamhetstillstånd,

2) besluta om att tilldela värdepappersföretag varningar och utesluta värdepappersföretag ur ersättningsfonden,

3) bestämma storleken på och ordna debiteringen av värdepappersföretagens garantiavgifter,

4) besluta om betalning av ersättning till investerare då ett värdepappersföretag har konstaterats vara insolvent,

5) förvalta ersättningsfondens tillgångar samt placera dem enligt vad som föreskrivs i denna lag och i ersättningsfondens stadgar,

6) övervaka att värdepappersföretagen fullgör de skyldigheter som fondmedlemskapet innebär,

7) av värdepappersföretagen ta ut ersättning för kostnaderna för förvaltningen av ersättningsfonden,

8) ha hand om ersättningsfondens informationsverksamhet,

9) underrätta Finansinspektionen om beslut som avser garantiavgifternas storlek,

10) omedelbart underrätta Finansinspektionen om förfaranden som strider mot bestämmelserna och föreskrifterna om ersättningsfondens verksamhet,

11) fatta alla andra nödvändiga beslut om förvaltning av ersättningsfonden, om det inte har bestämts eller med stöd av denna lag föreskrivits att besluten ska fattas på något annat sätt.

På ersättningsfondens bokföring och bokslut tillämpas bokföringslagen.

Utöver vad som föreskrivs i detta kapitel ska föreningslagen (503/1989) tillämpas på ersättningsfonden.

4 §

Garantiavgifter till ersättningsfonden

Minimibeloppet av de sammanlagda garantiavgifter som årligen ska betalas till ersättningsfonden fastställs på fondens framställning av finansministeriet, som innan beslut fattas ska begära ett yttrande av Finansinspektionen och Finlands Bank. Ersättningsfonden ska årligen meddela finansministeriet hur många av respektive fondmedlems investerare som omfattas av investerarskyddet.

Värdepappersföretagen ska årligen betala en garantiavgift som bestäms av ersättningsfondens styrelse och som ska räcka till för att trygga investerarnas tillgodohavanden. Garantiavgiften ska ha sin grund i karaktären av de investeringstjänster som värdepappersföretagen tillhandahåller och fondens investerarskydd gäller, i antalet kunder som omfattas av investerarskyddet och i värdepappersföretagets konsoliderade kapitalbas. Garantiavgiften för värdepappersföretag som tillhandahåller samma typ av investeringstjänster ska bestämmas på enahanda grunder i enlighet med ersättningsfondens stadgar. Värdepappersföretagen ska på begäran ge ersättningsfonden sådan detaljerad information som den behöver för att bestämma garantiavgiften.

Kreditinstitut som hör till en sammanslutning av inlåningsbanker ska betraktas som ett enda kreditinstitut när garantiavgiften beräknas. Sammanslutningens garantiavgift till ersättningsfonden ska betalas av sammanslutningens centralinstitut. Den garantiavgift som inbetalats av centralinstitutet ska fördelas mellan medlemskreditinstitutet i enlighet med 2 mom. Med Finansinspektionens tillstånd kan garantiavgiften fördelas också på något annat sätt.

Finansinspektionen ska underrättas om de garantiavgifter som bestämts enligt 2 och 3 mom. senast en månad innan de enligt ersättningsfondens stadgar ska betalas till fonden. Finansinspektionen kan ålägga ersättningsfonden att höja ett värdepappersföretags garantiavgift, om den anser att den garantiavgift som ersättningsfondens styrelse har bestämt inte räcker för att trygga investerarnas tillgodohavanden.

Ett värdepappersföretag har inte rätt att kräva att dess andel i ersättningsfonden ska avskiljas för företaget eller att överlåta andelen till någon annan, och andelen får inte heller räknas in i värdepappersföretagets tillgångar.

5 §

Investerarskyddets omfattning

Investerarskyddet omfattar de investerare som värdepappersföretag har tillhandahållit investeringstjänster.

Trots 1 mom. omfattar investerarskyddet

inte professionella kunders tillgodohavanden och inte heller sådana investerares tillgodohavanden som har orsakat, dragit nytta av eller förvärrat ett värdepappersföretags ekonomiska svårigheter.

6 §

Ersättningskyldighetens inträde

Om ett värdepappersföretag i samband med tillhandahållande av investeringstjänster inte i enlighet med lag eller avtal har betalat en investerares klara och ostridiga tillgodohavanden som omfattas av investerarskyddet och som värdepappersföretaget innehar eller förvaltar, ska investeraren för att få ersättning anmäla detta till Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska inom 21 dagar efter en anmälan enligt 1 mom. eller efter att på något annat sätt ha fått vetskap om en situation som avses i 1 mom. besluta om ersättningsfonden ska betala investerarens tillgodohavanden. En förutsättning för att ålägga ersättningsfonden betalningsskyldighet är att orsaken till den uteblivna betalningen av ett tillgodohavande enligt 1 mom. är att värdepappersföretaget har försatts i konkurs, att en företagssanering enligt lagen om företagsreanering (47/1993) som gäller värdepappersföretaget har inletts eller att företaget annars är insolvent på ett sådant sätt att Finansinspektionen bedömer att insolvensen inte är tillfällig och att det finns tillräcklig utredning om saken.

Finansinspektionen ska underrätta ersättningsfonden och värdepappersföretaget om sitt beslut enligt 2 mom. och, om värdepappersföretaget har en filial utanför Finland, också respektive utländska EES-tillsynsmyndighet eller tredjelands tillsynsmyndighet samt det skyddssystem som motsvarar ersättningsfonden i den stat där filialen är etablerad.

För att Finansinspektionens beslut enligt 2 mom. ska kunna genomföras och för att beslut om ersättningar till enskilda investerare ska kunna fattas ska värdepappersföretaget ge ersättningsfonden och Finansinspektionen information om alla sina kunder enligt denna lag och om deras tillgodohavanden enligt 1 mom.

7 §

Tillgodohavanden som ersätts

Investerares tillgodohavanden som ett värdepappersföretag har hand om eller förvaltar i samband med att företaget tillhandahåller investeringstjänster ska ersättas av ersättningsfondens medel, om de tillhör investerare som omfattas av investerarskyddet. Till en och samma investerare kan i ersättning betalas nio tiondelar av investerarens tillgodohavande hos ett och samma värdepappersföretag, dock högst 20 000 euro.

Ersättningen till en investerare ska räknas ut enligt marknadsvärdet den dag då Finansinspektionen fattade sitt beslut enligt 6 § 2 mom. eller den dag då värdepappersföretaget försattes i konkurs eller ett saneringsförfarande inleddes, beroende på vilken dag som infaller tidigare. För att ersättning ska betalas en investerare förutsätts det att investeraren har ostridig rätt till de tillgodohavanden som värdepappersföretaget har hand om. Om flera har samfällid rätt till ett tillgodohavande som ska ersättas, ska varje samägares andel beaktas när maximibeloppet av ersättningen till investeraren räknas ut.

Tillgångar som har förvärvats genom brott enligt 32 kap. 6—10 § i strafflagen (39/1889) ska inte ersättas ur ersättningsfonden.

Om ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd återkallas i sin helhet, ska investerarens tillgodohavanden som värdepappersföretaget har hand om och förvaltar omfattas av investerarskyddet till dess att de förfaller till betalning. Ett värdepappersföretag vars verksamhetstillstånd har återkallats är fortfarande solidariskt ansvarigt för betalningen av investerarens tillgodohavanden som det har hand om, till dess att de till investeringstjänsterna anslutna tillgodohavandena har förfallit till betalning och ostridigt blivit betalda.

Investerare som är kunder hos filialer till värdepappersföretag, fondbolag och kreditinstitut i EES-stater får ersättning för sina tillgodohavanden ur ersättningsfonden högst till det belopp som anges i 1 mom.

Vid tillämpning av denna paragraf betraktas kreditinstitut som hör till en sammanslutning av inlåningsbanker som ett enda kreditinstitut.

8 §

Ersättning ur andra fonder

Medel som avses i 105 § i kreditinstitutslagen och är insatta på en investerares konto eller är föremål för betalningsförmedling och ännu inte har registrerats på kontot ska ersättas ur insättningsgarantifonden enligt vad som föreskrivs i kreditinstitutslagen.

Om ett konto enligt vad ett kreditinstitut eller värdepappersföretag har avtalat med en investerare kan användas endast för investeringstjänster, ska de medel som är insatta på kontot eller som är föremål för betalningsförmedling och ännu inte har registrerats på kontot, med avvikelse från 1 mom., ersättas ur ersättningsfonden enligt vad som föreskrivs i detta kapitel. Också kundmedel som ett värdepappersföretag har i sitt namn på ett konto som avses i 9 kap. 3 § ska ersättas enligt vad som föreskrivs i detta kapitel.

Bestämmelser om kontoförvaltarens ansvar och om skyldigheten att enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet göra inbetalningar till registreringsfonden utfärdas särskilt. Om ersättning kan betalas ur ersättningsfonden, ur clearingfonden enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet och ur registreringsfonden, ska ersättningen i första hand betalas ur ersättningsfonden enligt vad som föreskrivs i detta kapitel.

9 §

Betalning av investerares tillgodohavanden

Investerares tillgodohavanden ska betalas ur ersättningsfonden i euro. Om ersättningsfondens tillgångar inte räcker till betalning av investerarnas tillgodohavanden, kan fonden i enlighet med sina stadgar ta kredit för sin verksamhet. Krediten återbetalas med förhöjda garantiavgifter som tas ut hos de värdepappersföretag som hör till ersättningsfonden. En tidigare fondmedlem måste, trots att medlemskapet upphört, betala garantiavgift och förvaltningsavgift, som tas ut för att täcka fondens kostnader för ersättningsfall som inträffat innan medlemskapet upphörde.

Ersättningsfonden ska betala investerarnas tillgodohavanden utan obefogat dröjsmål,

dock senast tre månader efter Finansinspektionens beslut enligt 6 § 2 mom. eller 16 §. Om värdepappersföretaget före det i 6 § 2 mom. avsedda beslutet har försatts i konkurs eller ett företagssaneringsförfarande som gäller företaget har inletts räknas den föreskrivna tiden från detta beslut. På ersättningskulden ska betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/1982) räknat från den dag då Finansinspektionen fattade beslut enligt 6 § 2 mom. eller 16 § i detta kapitel.

Finansinspektionen kan av särskilda skäl med högst tre månader förlänga den tid inom vilken ersättningsfonden ska ersätta investerarnas tillgodohavanden. Trots en eventuell förlängning ska ersättningsfonden emellertid betala ersättningen utan dröjsmål, om det skulle vara oskäligt för ersättningsstagaren att ersättningen fördröjs.

Om ersättningsfonden inte har ersatt en investerares tillgodohavande inom den tid som anges i 2 och 3 mom., har investeraren fått en indrivningsbar fordran på ersättningsfonden.

Om en investerare eller dennes företrädare är åtalad för penningtvättsbrott eller penningtvättsförseelse enligt 32 kap. 6—10 § i strafflagen, kan ersättningsfonden trots 2 och 3 mom. skjuta upp betalningen till dess att en domstol har avgjort ärendet med ett beslut som vunnit laga kraft.

10 §

Ersättningsfondens regressrätt

Ersättningsfonden får regressrätt mot ett värdepappersföretag för tillgodohavanden som den har ersatt i enlighet med 7 § 1 mom. På tillgodohavandena ska betalas ränta i enlighet med ersättningsfondens stadgar. Ersättningsbelopp som ersättningsfonden med stöd av sin regressrätt tar ut hos ersättningsansvariga värdepappersföretag ska överföras till fondens kapital.

11 §

Information om betalningsskyldighetens inträde

Ersättningsfonden ska skriftligen informera alla kunder hos det aktuella värdepap-

persföretaget om Finansinspektionens beslut enligt 6 § 2 mom. Dessutom ska ersättningsfonden genom en offentlig kungörelse meddela vilka åtgärder investerarna ska vidta för att trygga sina tillgodohavanden. Kungörelsen ska också publiceras på de officiella språken i de största dagstidning-arna inom värdepappersföretagets verksamhetsområde.

Ersättningsfonden kan bestämma en tidsfrist på minst sex månader inom vilken investerarna ska vidta åtgärder för att trygga sina tillgodohavanden. Om tidsfristen överskrider betalas ingen ersättning. Ersättning ska dock betalas till en investerare som av något tvingande skäl inte har kunnat vidta åtgärder enligt 1 mom.

12 §

Värdepappersföretagens skyldighet att lämna information

Värdepappersföretagen ska ge investerarna lättfattlig och tydlig information på finska och svenska om investerarskyddet för tillgodohavanden och om eventuella brister eller begränsningar i skyddet samt om väsentliga förändringar i dessa uppgifter. De kreditinstitut som hör till ersättningsfonden ska dessutom upplysa investerarna om huruvida deras tillgångar skyddas av ersättningsfonden eller av insättningsgarantifonden.

Utöver vad som i 11 § föreskrivs om ersättningsfondens informationsskyldighet ska värdepappersföretagen på begäran upplysa investerarna om villkoren för betalning av ersättning och om vilka åtgärder investerarna ska vidta för att trygga sina tillgodohavanden.

Värdepappersföretag som har etablerat filial i en EES-stat eller som har ett anknutet ombud som är etablerat i en EES-stat ska lämna den information som avses i denna paragraf på de officiella språken i den stat där filialen finns eller där det anknutna ombudet är verksamt.

13 §

Fondmedlemmarnas solidariska ansvar

Ersättningsfondens medlemmar är solidariskt ansvariga för fondens skyldigheter och åtaganden.

14 §

Ersättningsfondens kapital

Ersättningsfondens kapital ska uppgå till minst 12 miljoner euro, varav minst 4,2 miljoner euro ska ha inbetalats i pengar. Den del av ersättningsfondens kapital som har inbetalats i pengar ska ökas genom regelbundna inbetalningar. Om ersättningsfondens kapital minskar så att det underskrider ovan nämnda belopp till följd av att fonden har betalat ut ersättningar för tillgodohavanden till investerare, ska kapitalet åter täckas enligt vad som föreskrivs ovan i denna paragraf, inom den tid som anges i fondens stadgar.

Skillnaden mellan ersättningsfondens kapital och den kapitalandel som ska betalas i pengar kan täckas genom försäkring eller genom bindande kreditlöften av kreditinstitut som inte hör till fonden eller till samma koncern eller finansiella företagsgrupp som en fondmedlem. Finansinspektionen ska varje år kontrollera att den del av ersättningsfondens kapital som är inbetald i pengar har ökats genom regelbundna inbetalningar. Försäkring ska tecknas eller bindande kreditlöfte utverkas i ersättningsfondens namn och de värdepappersföretag som hör till ersättningsfonden ska gemensamt täcka kostnaderna för försäkringen eller kreditlöftet.

15 §

Ersättningsfondens investeringar och likviditet

Ersättningsfondens medel ska investeras på ett säkert och effektivt sätt som tryggar fondens likviditet samt med beaktande av riskspridningsprincipen. Avkastningen på investeringarna ska läggas till ersättningsfondens kapital.

Ersättningsfondens medel får inte investeras i aktier eller andelar i värdepappersföretag eller kreditinstitut som hör till ersättningsfonden eller i företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som dessa eller i aktier eller andelar i fondbolag som hör till ersättningsfonden och inte heller i andra värdepapper som har emitterats av värdepappersföretag eller kreditinstitut som hör

till ersättningsfonden eller av företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som dessa eller i värdepapper som har emitterats av en säkerhetsfond som avses i 113 § i kreditinstitutslagen eller av ett fondbolag.

Vad som i 2 mom. föreskrivs om värdepappersföretag, fondbolag och kreditinstitut gäller också utländska värdepappersföretag och kreditinstitut som är medlemmar i ersättningsfonden samt företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som dessa och utländska fondbolag. Ersättningsfondens medel får dock investeras i tillgångarna hos en placeringsfond som förvaltas av ett fondbolag som hör till ersättningsfonden eller hos ett fondföretag som förvaltas av ett utländskt fondbolag, om krav som motsvarar kraven enligt 25 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder på att ett fondföretags tillgångar ska hållas åtskilda från fondbolagets tillgångar gäller fondföretaget enligt lagstiftningen i dess hemstat.

Ersättningsfondens likviditet ska vara tillräckligt tryggad med hänsyn till dess verksamhet.

16 §

Återkallande av verksamhetstillstånd samt investerarnas tillgodohavanden

Samtidigt som Finansinspektionen beslutar återkalla ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd kan den bestämma att investerarnas tillgodohavanden ska betalas ur ersättningsfonden för investerarskydd i enlighet med detta kapitel.

17 §

Uteslutning ur ersättningsfonden

Om ett värdepappersföretag inte har iakttagit vad som i lag föreskrivs om ersättningsfonden, bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag eller fondens stadgar, ska ersättningsfonden i enlighet med 3 § göra en anmälan om saken till Finansinspektionen. Efter att ha fått anmälan ska Finansinspektionen tillsammans med ersättningsfonden vidta de åtgärder som den anser att behövs för att rätta till saken.

Om det inte genom åtgärder som avses i 1 mom. kan säkerställas att ett värdepappersföretag fullgör sina skyldigheter och om åsidosättandet av skyldigheterna måste anses vara en väsentlig förseelse, kan ersättningsfonden tilldela värdepappersföretaget en skriftlig varning om sin avsikt att utesluta företaget ur ersättningsfonden. Om värdepappersföretaget inte rättar till sitt förfarande kan det uteslutas ur ersättningsfonden tidigast tolv månader efter att ha tilldelats en varning. Ersättningsfonden ska höra värdepappersföretaget före varningen och före uteslutningsbeslutet. Ersättningsfonden ska utverka Finansinspektionens samtycke till varningen och uteslutningsbeslutet. Ersättningsfonden ska offentliggöra uteslutningsbeslutet i enlighet med 11 § 1 mom.

Investerares tillgodohavanden som ett värdepappersföretag som uteslutits ur ersättningsfonden har hand om och förvaltar omfattas av investerarskyddet till dess att de förfaller till betalning. Ett värdepappersföretag som har uteslutits ur ersättningsfonden är fortfarande solidariskt ansvarigt för betalningen av investerares tillgodohavanden som det har hand om och förvaltar, till dess att de tillgodohavanden som investeringstjänsterna avser har förfallit till betalning och ostridigt blivit betalda.

18 §

Tilläggskydd för utländska EES-värdepappersföretags filialer och komplettering av skyddet

Utländska EES-värdepappersföretags filialer kan i Finland ansöka om medlemskap i ersättningsfonden för att komplettera sin hemstats investerarskydd, om detta inte är lika täckande som investerarskyddet enligt denna lag.

Ansökan ska innehålla tillräckliga uppgifter om det utländska EES-värdepappersföretaget och om investerarskyddet i dess hemstat. Ersättningsfonden ska begära Finansinspektionens och Finlands Banks yttranden om ansökan. Ersättningsfonden kan avslå en ansökan, om villkoret enligt 1 mom. inte uppfylls och om Finansinspektionen ger sitt samtycke.

Ersättningsfonden ska i sitt beslut bestämma vilka tillgodohavanden som ersätts av ersättningsfonden i Finland och till vilket belopp samt vilken garantiavgift värdepappersföretaget ska betala. Investerarskyddet i ett utländskt EES-värdepappersföretags hemstat kan emellertid tillsammans med det skydd som ersättningsfonden ger uppgå till högst det belopp som anges i 7 § 1 mom.

Ersättningsfondens skyldighet att betala investerarens tillgodohavanden enligt 3 mom. inträder emellertid vid den tidpunkt då ersättningsfonden av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har fått ett meddelande om att skyddssystemet i hemstaten har ålagts att ersätta investerarens tillgodohavanden på det utländska värdepappersföretaget.

Ersättningsfonden ska underrätta de investerare som är kunder hos filialen om ersättnings-skyldighetens inträde. Dessutom ska ersättningsfonden genom en offentlig kungörelse meddela vilka åtgärder investerarna ska vidta för att trygga sina rättigheter. Kungörelsen ska dessutom på finska och svenska publiceras i de största dagstidningarna på filialens verksamhetsområde.

För att ersättningsfonden ska kunna uppfylla sina förpliktelser ska det utländska EES-värdepappersföretaget tillstålla fonden uppgifter om investerarna och deras tillgodohavanden enligt 1 mom. Dessa uppgifter får ersättningsfonden inte lämna till andra än myndigheter som har rätt att få sekretessbelagda uppgifter.

19 §

Uteslutning av ett utländskt EES-värdepappersföretags filial ur ersättningsfonden

Om en filial till ett utländskt EES-värdepappersföretag i något väsentligt avseende har brutit mot denna lag eller mot föreskrifter som har utfärdats med stöd av den eller mot ersättningsfondens stadgar, kan ersättningsfonden tilldela filialen en skriftlig varning om sin avsikt att utesluta filialen. Om filialen inte rättar till sitt förfarande kan ersättningsfonden utesluta filialen tidigast tolv månader efter det att varningen tilldelats. Före varningen och uteslutningsbeslutet ska ersättningsfonden höra värdepappersföretaget och

Finansinspektionen. Ersättningsfonden ska dessutom före varningen och uteslutningsbeslutet utverka Finansinspektionens och den utländska EES-tillsynsmyndighetens samtycke.

Investerarens tillgodohavanden som är baserade på investeringstjänster som tillhandahållits före ett beslut om att utesluta en filial och innehas av den filial som uteslutits ur ersättningsfonden omfattas av investerarskyddet tills de förfaller till betalning. En filial som har uteslutits ur ersättningsfonden är fortfarande solidariskt ansvarigt för betalningen av de tillgodohavanden som avses i detta moment, till dess att de har förfallit till betalning och ostridigt blivit betalda.

Ersättningsfonden ska underrätta Finansinspektionen och den utländska EES-tillsynsmyndigheten om uteslutningsbeslutet. Ersättningsfonden ska informera om uteslutningsbeslutet också genom en offentlig kungörelse som publiceras på finska och svenska i de största dagstidningarna inom filialens verksamhetsområde.

20 §

Ersättningsfondens ersättningsskyldighet då ett tredjelands värdepappersföretag har försatts i likvidation eller konkurs

Ersättningsfondens medel kan användas för betalning av investerarens tillgodohavanden som för utförande av investeringstjänster innehas av en filial till ett sådant värdepappersföretag i tredjeland som har försatts i likvidation eller konkurs, om filialen är etablerad i Finland och hör till ersättningsfonden och om värdepappersföretagets eller konkursboets tillgångar inte räcker för betalning av tillgodohavandena. Den ersättning som betalas kan för varje enskild investerare uppgå till högst 20 000 euro. Tillgodohavandena kan betalas redan under likvidationen eller konkursen.

Ersättningsfondens betalningsskyldighet inträder när fonden

1) av tredjelandets tillsynsmyndighet har informerats om att värdepappersföretaget har försatts i likvidation eller konkurs i företagets hemstat och att värdepappersföretagets eller konkursboets tillgångar inte räcker till för

betalning av investerarnas tillgodohavanden, eller

2) av Finansinspektionen informerats om att en filial till ett värdepappersföretag i tredjeland har försatts i konkurs i Finland.

Efter att ha informerats om likvidationen eller konkursen ska ersättningsfonden meddela de investerare om saken som är kunder hos filialen. Ersättningsfonden ska också genom en offentlig kungörelse meddela vilka åtgärder investerarna ska vidta för att trygga sina rättigheter. Kungörelsen ska dessutom på finska och svenska publiceras i de största dagstidningarna inom filialens verksamhetsområde.

För att ersättningsfonden ska kunna fullgöra sin skyldighet enligt 2 mom. ska filialen tillstålla fonden uppgifter om investerarna och deras tillgodohavanden enligt 1 mom. Dessa uppgifter får ersättningsfonden inte lämna till andra än myndigheter som har rätt att få sekretessbelagda uppgifter.

21 §

Uteslutning av ett värdepappersföretag i tredjeland ur ersättningsfonden

Om en filial till ett värdepappersföretag i tredjeland i något väsentligt avseende har brutit mot denna lag, mot föreskrifter som har utfärdats med stöd av den eller mot ersättningsfondens stadgar, kan ersättningsfonden utesluta filialen tidigast tolv månader efter det att fonden tilldelat filialen en varning. Före varningen och uteslutningsbeslutet ska ersättningsfonden höra filialen och Finansinspektionen. Ersättningsfonden ska dessutom före varningen och uteslutningsbeslutet utverka samtycke från Finansinspektionen och tredjelandets tillsynsmyndighet.

Investerares tillgodohavanden som är baserade på investeringstjänster före uteslutningsbeslutet och innehas av en filial som uteslutits ur ersättningsfonden omfattas av investerarskyddet till dess att de förfaller till betalning. Ett sådant värdepappersföretag i tredjeland vars filial har uteslutits ur ersättningsfonden är fortfarande solidariskt ansvarigt för betalningen av de tillgodohavanden som avses ovan i detta moment, till dess att fordringarna har förfallit till betalning och ostridigt blivit betalda.

Ersättningsfonden ska underrätta Finansinspektionen och tredjelandets tillsynsmyndighet om uteslutningsbeslutet. Ersättningsfonden ska informera om uteslutningsbeslutet också genom en offentlig kungörelse som publiceras på finska och svenska i de största dagstidningarna inom filialens verksamhetsområde.

22 §

Garantiavgifter som ska betalas av utländska värdepappersföretags filialer

På garantiavgifter som ska betalas av de utländska EES-värdepappersföretag och av värdepappersföretag i tredjeländer som är medlemmar i ersättningsfonden tillämpas vad som i 4 § föreskrivs om bestämmande av garantiavgifter för värdepappersföretag.

23 §

Utländska värdepappersföretags filialers skyldighet att informera om investerarskyddet

Utländska värdepappersföretags filialer ska på finska och svenska ge alla investerare lättfattlig och tydlig information om investerarskyddet för investerarnas tillgodohavanden och om eventuella brister eller begränsningar i skyddet samt om väsentliga förändringar i dessa avseenden. Dessutom ska filialerna på begäran informera investerarna om ersättningsvillkoren och om de åtgärder som de ska vidta för att trygga sina tillgodohavanden.

24 §

Begäran om omprövning och överklagande

Värdepappersföretag och utländska värdepappersföretag har rätt att inom 30 dagar efter att ha fått del av ersättningsfondens beslut i enlighet med denna lag begära omprövning av beslutet hos Finansinspektionen.

Bestämmelser om överklagande av beslut som fattats med anledning av en begäran om omprövning finns i förvaltningsprocesslagen och i 73 § i lagen om Finansinspektionen.

25 §

Marknadsföringsbegränsning

Värdepappersföretag och utländska värdepappersföretag får inte i sin marknadsföring lämna osanna eller vilseledande uppgifter om investerarskyddet. Företagen får i sin marknadsföring endast använda uppgifter som gäller det egna investerarskyddet.

Information som kan vara av väsentlig betydelse för investerare och visar sig vara vilseledande eller osann efter det att den lagts fram ska utan dröjsmål rättas eller kompletteras i tillräcklig utsträckning.

IV AVDELNINGEN

SEKRETESS, SÄRSKILDA BESTÄMMELSER SAMT PÅFÖLJDER

12 kap.

Sekretess och kundkontroll

1 §

Tystnadsplikt

Den som i egenskap av medlem eller ersätare i ett organ hos ett värdepappersföretag eller ett företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som värdepappersföretaget, hos en sammanslutning av värdepappersföretag eller värdepappersföretagets ombudsman eller hos något annat företag som handlar för värdepappersföretagets räkning eller i egenskap av anställd hos dessa eller vid utförande av någon uppgift på uppdrag av dem har fått kännedom om omständigheter som har samband med den ekonomiska ställningen hos någon av värdepappersföretagets kunder eller hos kunder till företag som tillhör samma finansiella företagsgrupp eller samma konglomerat enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) som värdepappersföretaget eller hos någon annan person med anknytning till värdepappersföretagets verksamhet eller som har samband med någons personliga förhållanden eller om en affärs- eller yrkeshemlighet, är skyldig att hemlighålla saken om inte den till vars förmån tystnadsplikten har be-

stämts ger sitt samtycke till att uppgifterna röjs. Sekretessbelagd information får inte heller lämnas till värdepappersföretagets bolagsstämma eller till aktieägare som deltar i stämman.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tystnadsplikt gäller också den som vid utförandet av uppgifter som avses i 11 kap. har fått kännedom om omständigheter som inte är offentliggjorda och som har samband med ett värdepappersföretags eller dess kunders ekonomiska ställning eller enskilda förhållanden eller om en affärs- eller yrkeshemlighet.

2 §

Utlämnande av sekretessbelagd information

Värdepappersföretag och dess holdingföretag, finansiella institut som hör till ett värdepappersföretags finansiella företagsgrupp samt sammanslutningar av värdepappersföretag är skyldiga att lämna information som avses i 1 § 1 mom. till åklagar- och förundersökningsmyndigheterna för utredning av brott samt till andra myndigheter som enligt lag har rätt att få sådan information.

Värdepappersföretag och företag som hör till ett värdepappersföretags finansiella företagsgrupp har rätt att lämna information som avses i 1 § 1 mom. till företag som hör till samma koncern, samma finansiella företagsgrupp eller till samma i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat avsedda finans- och försäkringskonglomerat för kundservice och annan skötsel av kundförhållanden, för marknadsföring och för koncernens, den finansiella företagsgruppens och finans- och försäkringskonglomeratets riskhantering, om mottagaren omfattas av tystnadsplikt enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt. Vad som i detta moment föreskrivs om lämnande av information gäller inte utlämnande av känsliga uppgifter enligt 11 § i personuppgiftslagen (523/1999) och inte heller uppgifter som baserar sig på registrering av betalningsuppgifter mellan en kund och ett företag som inte hör till konglomeratet.

Utöver vad som föreskrivs i 2 mom. får värdepappersföretag och företag som hör till ett värdepappersföretags finansiella företagsgrupp lämna ut sådan information ur sitt

kundregister som behövs för marknadsföring samt för kundservice och annan skötsel av kundförhållanden till företag som hör till samma ekonomiska sammanslutning som värdepappersföretaget, om mottagaren omfattas av tystnadsplikt enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt. Vad som föreskrivs i detta moment gäller inte utlämnande av känsliga uppgifter enligt 11 § i personuppgiftslagen.

Värdepappersföretag har rätt att lämna information som avses i 1 § 1 mom. till i lagen om handel med finansiella instrument avsedda börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel, om informationen är nödvändig för att trygga den tillsynsuppgift som ålagts dem. Värdepappersföretag har samma rätt att lämna information till företag som kan jämföras med börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel och är verksamma i en EES-stat.

3 §

Kundkontroll

Värdepappersföretag och finansiella institut som hör till ett värdepappersföretags finansiella företagsgrupp ska ha kännedom om sina kunder. Ett värdepappersföretag och ett finansiellt institut som hör till dess finansiella företagsgrupp ska känna till kundens verkliga förmånstagare och personer som handlar för kundens räkning samt dessutom vid behov kontrollera dessas identitet. När skyldigheterna enligt detta moment fullgörs kan system som avses i 2 mom. nyttiggöras.

Värdepappersföretag och finansiella institut som hör till dess finansiella företagsgrupp ska ha tillräckliga riskhanteringssystem för att bedöma de risker som kunderna medför för dess verksamhet.

Bestämmelser om kundkontroll finns dessutom i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008).

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om de förfaranden som ska iakttas vid kundkontroll enligt 1 mom. och om riskhantering i enlighet med 2 mom.

4 §

Tillämpning av bestämmelserna om tystnadsplikt och kundkontroll på utländska värdepappersföretags filialer

I fråga om tystnadsplikt för anställda vid filialer till utländska värdepappersföretag och deras rätt att lämna information, i fråga om brott mot tystnadsplikten och i fråga om kundkontroll gäller 1—3 §.

Trots 1 mom. har en filial rätt att till myndigheter eller den tillsynsansvariga organisationen i hemstaten till det värdepappersföretag som filialen representerar samt till värdepappersföretagets revisorer lämna information enligt vad som föreskrivits eller i behörig ordning bestämts.

13 kap.

Filialetablering och tillhandahållande av tjänster till utlandet

1 §

Filialetablering i andra EES-stater

Ett värdepappersföretag som har för avsikt att etablera filial i en annan EES-stat än Finland ska i god tid på förhand anmäla detta till Finansinspektionen. Av anmälan ska framgå

- 1) i vilken EES-stat filialen ska etableras,
- 2) uppgifter om de investerings- och sidotjänster som värdepappersföretaget avser att tillhandahålla i enlighet med bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument,
- 3) filialens organisationsstruktur och planer på att anlita ett anknutet ombud,
- 4) filialens adressuppgifter,
- 5) namnen på de personer som ansvarar för filialens verksamhet.

Finansinspektionen ska inom tre månader efter att ha fått anmälan enligt 1 mom. underätta den utländska EES-tillsynsmyndighet och det värdepappersföretag som saken gäller om en filialetablering och till anmälan föga de uppgifter som avses i 1 mom. samt uppgifter om filialens system för investerarskydd eller ett omnämnande om att ett sådant sak-

nas. Finansinspektionen ska dock besluta att inte göra en sådan anmälan, om den observerar att etableringen med hänsyn till värdepappersföretagets ekonomiska ställning och förvaltning inte uppfyller villkoren för filialetablering. Filialen får inte etableras om Finansinspektionen har vägrat göra anmälan.

Ett värdepappersföretag får etablera filial i en EES-stat efter det att en anmälan om saken har inkommit från den utländska EES-tillsynsmyndigheten eller, om en anmälan inte inkommit, när två månader har förflutit från det att Finansinspektionen gjort anmälan enligt 2 mom.

Värdepappersföretaget ska meddela Finansinspektionen om förändringar i de uppgifter som avses i 1 mom. senast en månad innan ändringarna är avsedda att genomföras. Finansinspektionen ska vidta de åtgärder som avses i 2 mom. efter att ha fått meddelandet.

Om ett värdepappersföretag har för avsikt att anlita ett anknutet ombud som är etablerat i en annan EES-stat, tillämpas på ombudet i tillämpliga delar vad som i detta kapitel föreskrivs om filialer.

2 §

Ansökan om filialetablering i tredjeland

Värdepappersföretag som har för avsikt att etablera filial i ett tredjeland ska ansöka om tillstånd hos Finansinspektionen.

Till ansökan ska fogas behövliga utredningar om

- 1) etableringsbeslutet,
- 2) det tillstånd som eventuellt krävs för filialetablering i etableringsstaten,
- 3) filialens ledning,
- 4) organiseringen av filialens förvaltning och verksamhet,
- 5) filialens interna kontroll och riskhantering,
- 6) anlitan av anslutet ombud,
- 7) lagstiftningen i etableringsstaten,
- 8) tillsynen över filialen i etableringsstaten.

Bestämmelser om vilka kontaktuppgifter som ska ingå i ansökan och närmare bestämmelser om de utredningar som ska fogas till ansökan får utfärdas genom förordning av finansministeriet.

3 §

Beviljande av tillstånd till filialetablering i tredjeland

Finansinspektionen ska bevilja ett värdepappersföretag tillstånd till filialetablering i ett tredjeland om

1) tillräcklig tillsyn över filialen kan ordnas, och

2) etableringen inte med hänsyn till värdepappersföretagets förvaltning och ekonomiska situation är ägnad att äventyra värdepappersföretagets verksamhet.

Efter att ha hört sökanden kan Finansinspektionen förena tillståndet med begränsningar och villkor som gäller filialens verksamhet och är nödvändiga för tillsynen.

4 §

Tryggande av filialkunders tillgodohavanden

Värdepappersföretag ska meddela Finansinspektionen på vilket sätt tillgodohavandena är tryggade för de investerare som är kunder hos företagets utländska filialer.

5 §

Begränsning och förbudande av filialers verksamhet

Bestämmelser om begränsning och förbudande av filialers verksamhet finns i 27 och 57 § i lagen om Finansinspektionen.

6 §

Tillhandahållande av tjänster i utlandet

Ett värdepappersföretag som utan att etablera en filial har för avsikt att i utlandet börja tillhandahålla investeringstjänster och sidotjänster som avses i bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument ska i god tid på förhand anmäla till Finansinspektionen vilka tjänster företaget avser att tillhandahålla, i vilken stat och hur företaget avser att tillhandahålla dem. En anmälan ska

också göras om förändringar i dessa uppgifter.

Om ett värdepappersföretag har för avsikt att i en annan EES-stat tillhandahålla andra tjänster som avses i 1 mom. än ordnande av multilateral handel, ska företaget på förhand anmäla till Finansinspektionen i vilken EES-stat och hur det planerar att tillhandahålla tjänsterna och om det planerar att anlita anknutna ombud i den staten. Finansinspektionen ska inom en månad efter att ha tagit emot anmälan sända de uppgifterna till den utländska EES-tillsynsmyndigheten samt bifoga sitt eget besked om huruvida värdepappersföretaget enligt sitt verksamhetstillstånd har rätt att tillhandahålla dessa tjänster i Finland. Värdepappersföretaget kan därefter börja tillhandahålla de i anmälan nämnda tjänsterna i den andra EES-staten. Vad som föreskrivs ovan i detta moment tillämpas också när ett värdepappersföretag har för avsikt att ändra utbudet av tjänster som det tillhandahåller i en annan EES-stat. Finansinspektionen ska på begäran av den utländska EES-tillsynsmyndigheten inom rimlig tid uppge vilka anknutna ombud värdepappersföretaget har för avsikt att anlita när det tillhandahåller tjänster i staten i fråga.

Ett värdepappersföretag som har för avsikt att erbjuda värdepappersföretag, kreditinstitut och andra personer som är etablerade i en annan EES-stat möjlighet att direkt delta i multilateral handel ska i god tid på förhand anmäla detta till Finansinspektionen. Anmälan ska innehålla närmare uppgifter om var och hur möjlighet att bedriva handel kommer att erbjudas. Finansinspektionen ska inom en månad efter att ha mottagit anmälan förmedla informationen till den utländska EES-tillsynsmyndigheten. Finansinspektionen ska på begäran av den utländska EES-tillsynsmyndigheten meddela vilka i den andra EES-staten etablerade värdepappersföretag, kreditinstitut eller andra personer som värdepappersföretaget har godkänt som handelsparter.

Värdepappersföretaget ska underrätta Finansinspektionen om förändringar i de uppgifter som avses i 2 och 3 mom. senast en månad innan det har för avsikt att genomföra ändringarna. Finansinspektionen ska underrätta den utländska EES-tillsynsmyndigheten om ändringarna.

7 §

Flyttning av säte till en annan EES-stat

Om ett värdepappersföretag har för avsikt att flytta sitt säte till en annan EES-stat i enlighet med artikel 8 i europabolagsförordningen, ska företaget sända Finansinspektionen en kopia av det förslag om flyttning som avses i artikel 8.2 och den redogörelse som avses i artikel 8.3. i den förordningen utan dröjsmål efter att ha anmält förslaget för registrering.

Om ett värdepappersföretag har för avsikt att efter flyttningen av sätet fortsätta tillhandahålla investeringstjänster i Finland, ska på företaget tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

Registermyndigheten får inte utfärda intyg enligt 9 § 5 mom. i lagen om europabolag, om Finansinspektionen innan tillstånd enligt 2 mom. i den paragrafen beviljats har meddelat registermyndigheten att värdepappersföretaget inte har iakttagit bestämmelserna om flyttning av sätet, om fortsättande av verksamheten i Finland eller om avslutande av verksamheten. Intyg får utfärdas innan en månad har förflutit från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen endast om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig flyttning av sätet.

8 §

Fusion och delning som berör en annan EES-stat

Om ett värdepappersföretag deltar i en gränsöverskridande fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, får registermyndigheten inte utfärda intyg över fusionen enligt 4 § 3 mom. i lagen om europabolag eller 16 kap. 26 § 4 mom. i aktiebolagslagen eller intyg över delningen enligt 17 kap. 25 § 4 mom. i den lagen, om Finansinspektionen innan tillstånd beviljats har meddelat registermyndigheten att värdepappersföretaget inte har iakttagit bestämmelserna om fusion, delning eller fortsättande eller avslutande av verksamheten i Fin-

land. Tillstånd får utfärdas innan en månad har förflutit från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. eller 17 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen endast om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig fusionen, delningen eller sådan flyttning av sätet som har samband med att ett europabolag bildas.

Om ett övertagande bolag som registreras i någon annan stat har för avsikt att efter fusionen fortsätta att tillhandahålla investerings-tjänster i Finland, ska på bolaget tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investerings-tjänster i Finland.

9 §

Utredning om ersättningsfonden

Om ett värdepappersföretags säte flyttas till en annan EES-stat eller om det övertagande bolaget vid en fusion eller delning är registrerat eller registreras i en annan EES-stat, ska värdepappersföretaget sammanställa en utredning över ersättningssystemet för investerare, med en redogörelse för arrangemangen i anslutning till ersättningssystemet före respektive efter åtgärden samt för eventuella skillnader i fråga om skyddets täckningsgrad. Värdepappersföretaget ska av Finansinspektionen begära ett yttrande om utredningen om ersättningsfonden. Till begäran ska fogas de tilläggsutredningar som Finansinspektionen bestämmer.

Om investerare som omfattas av det skydd som avses i 11 kap. 5 § efter en flyttning av säte eller fusion enligt 1 mom. helt eller delvis faller utanför det skydd som ersättningssystemet ger, ska värdepappersföretaget informera investerarna om detta senast tre månader före den dag enligt 16 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen som registermyndigheten har satt ut för borgenärerna. Till meddelandet ska fogas den utredning som avses i 1 mom. i denna paragraf och en kopia av Finansinspektionens yttrande. I meddelandet ska nämnas att investeraren har uppsägningsrätt enligt vad som föreskrivs i 3 mom. i denna paragraf.

Investerare som avses i 2 mom. har rätt att inom tre månader efter att ha mottagit med-

delandet, trots de ursprungliga avtalsvillkoren, säga upp avtal om investeringstjänster som de ingått med värdepappersföretaget.

I fråga om värdepappersföretagets informationsskyldighet i samband med åtgärder enligt 1 mom. gäller i övrigt vad som föreskrivs i 11 kap. 12 och 23 §.

10 §

Skyldighet att underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska kommissionen

Finansinspektionen ska underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska kommissionen om svårigheter av allmän natur som värdepappersföretag har mött vid etablering eller tillhandahållande av tjänster i tredjeländ.

14 kap.

Särskilda bestämmelser om utländska värdepappersföretag

1 §

Anteckningar i handelsregistret

Utländska värdepappersföretags filialer ska anmälas till handelsregistret i enlighet med handelsregisterlagen (129/1979).

2 §

Delgivning

Stämning eller annan delgivning anses ha överlämnats till ett utländskt värdepappersföretag när den har delgetts en person som har rätt att ensam eller tillsammans med någon annan företräda värdepappersföretaget.

Om ingen av de företrädare för det utländska värdepappersföretaget som avses i 1 mom. är antecknad i handelsregistret, kan delgivningen ske genom att handlingarna överlämnas till någon av företagets anställda eller, om en sådan person inte påträffas, till polismyndigheten på den ort där värdepappersföretagets filial är etablerad, med iakttagande dessutom av 11 kap. 7 § 2—4 mom. i rättegångsbalken.

3 §

Skadeståndsskyldighet för utländska värdepappersföretag och deras filialchefer

Vad som i 16 kap. 1 § 1 mom. föreskrivs om värdepappersföretag gäller också utländska värdepappersföretags skyldighet att ersätta skada som orsakats filialkunder och andra personer. Vad som i detta moment föreskrivs om skadeståndsskyldighet gäller också den till vilken en filial till ett värdepappersföretag i tredjeland har lagt ut en funktion som avses i 7 kap. 4 § på entreprenad.

Chefen för ett utländskt värdepappersföretags filial är skyldig att ersätta skada som han eller hon i sitt uppdrag genom överträdelse av denna lag eller av bestämmelser som utfärdats med stöd av den uppsåtliga eller av oaktsamhet har orsakat filialkunder eller andra personer. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats genom överträdelse av 7 kap. 10 § 1 eller 2 mom., 9 kap. 2—4 §, 10 kap. 1 § 1—6 mom., 2—5 §, 6 § 1, 3 eller 4 mom. eller 7—12 § eller 12 kap. 1 eller 2 § eller 3 § 1 eller 3 mom.

Bestämmelser om jämkning av skadestånd samt fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga finns i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

15 kap.

Administrativa påföljder

1 §

Ordningsavgift

Bestämmelserna i 7 kap. 17—19 § i denna lag om insideranmälan och insiderregister är sådana bestämmelser som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen och för vilka det vid försummelse eller överträdelse påförs ordningsavgift.

2 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs värdepappersföretag och utländska värdepappersföretag som försummar att iaktta eller överträder följande

bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen:

1) bestämmelserna om minimikapital i 6 kap. 1 § och om ekonomisk stabilitet i 2 §,

2) bestämmelserna om riskhantering, internkontroll och annan organisering av verksamheten i 7 kap. 8 §, om hantering av intressekonflikter i 10 § och om privata transaktioner i 11 §,

3) bestämmelserna om förvaring av kundmedel i 9 kap. 1 §, om förvaring av kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare i 2 §, om placering av kundmedel i 3 § och om pantsättning eller avyttring av kunders finansiella instrument i 4 §,

4) bestämmelserna om förbud mot marknadsföring av investeringstjänster och sidotjänster med osann eller vilseledande information i 10 kap. 2 § 4 mom., om upprättande av verksamhetsprinciper vid utförande av order i 6 § 2 mom., om bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster i 9 § och om inspelning av telefonsamtal i 10 §,

5) bestämmelserna om riskhanteringssystem i 12 kap. 3 § 2 mom.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. är också närmare bestämmelser och föreskrifter samt bestämmelserna i sådana förordningar och beslut som Europeiska kommissionen antagit med stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument sådana bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen, när de gäller de bestämmelser som avses i 1—5 punkten i det momentet.

3 §

Bestämmande och verkställighet av administrativa påföljder

I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om bestämmande, offentliggörande, verkställighet och behandling av administrativa påföljder i marknadsdomstolen.

16 kap.

Skadestånds- och straffbestämmelser

1 §

Skadeståndsskyldighet

Värdepappersföretag och ersättningsfonden är skyldiga att ersätta skada som de

uppsåtliga eller av oaktsamhet har orsakat företagets kunder eller andra personer genom förfarande som strider mot denna lag, mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, mot förordningar eller beslut som Europeiska kommissionen antagit med stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument eller mot ersättningsfondens stadgar.

Ett värdepappersföretags styrelsemedlemmar och verkställande direktör är skyldiga att ersätta skada som de i sitt uppdrag uppsåtliga eller av oaktsamhet har orsakat värdepappersföretaget, aktieägare eller andra personer genom överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den. En skada anses ha orsakats av oaktsamhet om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats genom överträdelse av 7 kap. 10 § 1 eller 2 mom., 9 kap. 2—4 §, 10 kap. 1 § 1—6 mom., 2—5 §, 6 § 1, 3 eller 4 mom. eller 7—12 § eller 12 kap. 1 eller 2 § eller 3 § 1 eller 3 mom.

Ett värdepappersföretags aktieägare är skyldiga att ersätta skada som de genom att medverka till överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den uppsåtliga eller av oaktsamhet har orsakat värdepappersföretaget, aktieägare eller andra personer. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats genom överträdelse av 7 kap. 10 § 1 eller 2 mom., 9 kap. 2—4 §, 10 kap. 1 § 1—6 mom., 2—5 §, 6 § 1, 3 eller 4 mom. eller 7—12 § eller 12 kap. 1 eller 2 § eller 3 § 1 eller 3 mom.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om skadeståndsskyldighet gäller också den till vilken värdepappersföretaget har lagt ut en funktion som avses i 7 kap. 4 § på entreprenad. I 7 kap. 7 § 1 mom. föreskrivs om värdepappersföretags ansvar för anknutna ombuds verksamhet. I 51 § i revisionslagen föreskrivs om revisorers skadeståndsskyldighet.

Bestämmelser om jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga finns i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen.

2 §

Investerings tjänstbrott

Den som uppsåtliga eller av grov oaktsamhet tillhandahåller investeringstjänster i strid med 2 kap. 1 eller 2 § eller i strid med ett beslut om återkallande av verksamhetstillstånd enligt 26 § i lagen om Finansinspektionen eller begränsning av tillståndsenlig verksamhet enligt 27 § i den lagen eller som i strid med 2 kap. 4 § i denna lag i sin firma eller annars för att ange arten av sin verksamhet använder ordet bankir eller bankirfirma, ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för *investerings tjänstbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

3 §

Brott mot tystnadsplikten

Den som bryter mot tystnadsplikten enligt 12 kap. 1 § ska dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

4 §

Brott mot bestämmelserna om finansiering av förvärv av värdepappersföretags egna aktier

Den som uppsåtliga bryter mot vad som i 7 kap. 3 § föreskrivs om lån och säkerheter eller om emottagande av egna eller moderföretagets aktier, andelar, kapitallån, debenturer eller därmed jämförbara åtaganden som pant ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot bestämmelserna om finansiering av förvärv av värdepappersföretags egna aktier* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

5 §

Brott mot bestämmelserna om förvärv och överlåtelse av värdepappersföretags aktier

Den som uppsåtliga eller av oaktsamhet förvärvar aktier utan att göra anmälan enligt

7 kap. 12 § eller förvärvar eller överlåter aktier utan att göra anmälan enligt 7 kap. 14 § eller förvärvar aktier i strid med förbud som Finansinspektionen utfärdat med stöd av 32 a § i lagen om Finansinspektionen ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot bestämmelserna om förvärv och överlåtelse av värdepappersföretags aktier dömas till böter.

6 §

Värdepappersföretags bokföringsförelse

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet upprättar bokslut eller koncernbokslut i strid med 8 kap. 1 § i denna lag och 146—157 § i kreditinstitutslagen, en förordning som finansministeriet utfärdat med stöd av denna lags 8 kap. 3 § eller i strid med föreskrifter som Finansinspektionen meddelat med stöd av 8 kap. 4 § ska, om inte gärningen är straffbar som bokföringsbrott enligt 30 kap. 9 § i strafflagen eller bokföringsbrott av oaktsamhet enligt dess 10 § eller strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för värdepappersföretags bokföringsförelse dömas till böter.

17 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013. Genom denna lag upphävs lagen om värdepappersföretag (922/2007) och lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996), nedan *de lagar som upphävs*.

De förordningar som statsrådet och finansministeriet har utfärdat samt de föreskrifter som Finansinspektionen har meddelat med stöd av de lagar som upphävs förblir i kraft.

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till en lag som upphävs eller om det annars avses en bestämmelse i en lag som

upphävs, ska i stället för den tillämpas motsvarande bestämmelse i denna lag.

2 §

Övergångsbestämmelser

De värdepappersföretag och de värdepappersföretag i tredjeländer som när denna lag träder i kraft har verksamhetstillstånd med stöd av de lagar som upphävs, har fortfarande rätt att i enlighet med tillståndet tillhandahålla investeringstjänster och sidotjänster.

Ett värdepappersföretag som avses i 1 mom. ska inom sex månader efter det att lagen träder i kraft klassificera sina kunder på ett sätt som motsvarar de krav som föreskrivs i 1 kap. 18 §. Vad som i detta moment föreskrivs om värdepappersföretag gäller på motsvarande sätt andra som tillhandahåller investeringstjänster.

Om ett värdepappersföretag som avses i 1 mom. när denna lag träder i kraft har rätt att enligt sitt verksamhetstillstånd som sidotjänster tillhandahålla kunderna förvarings- och förvaltningstjänster för finansiella instrument, anses denna rätt ingå i företagets verksamhetstillstånd som en investeringstjänst enligt 1 kap. 11 § 9 punkten. Finansinspektionen ska på tjänstens vägnar inom sex månader efter det att lagen träder i kraft göra en anteckning om denna rätt i det register över värdepappersföretag som avses i 3 kap. 7 §. Finansinspektionen ska ge värdepappersföretaget tillfälle att bli hört innan den gör anteckningen.

Ett värdepappersföretag som avses i 3 mom. och som tillhandahåller förvaring av finansiella instrument ska inom sex månader efter det att denna lag träder i kraft se till att aktiekapitalet stämmer överens med kraven i 6 kap. 1 § 1 mom.

En insider i ett värdepappersföretag enligt 7 kap. 17 § ska se till att insideranmälan enligt 18 § i det kapitlet motsvarar kraven i denna lag inom en månad efter lagens ikraftträdande. Värdepappersföretag och andra tillhandahållare av investeringstjänster ska se till att värdepappersföretagets insiderregister enligt 7 kap. 19 § motsvarar lagens krav inom två månader efter lagens ikraftträdande.

Värdepappersföretag och andra tillhandahå-

hållare av investeringstjänster ska inom tre månader efter det att denna lag träder i kraft meddela Finansinspektionen ett sådant organs namn och kontaktuppgifter som avses i 10 kap. 13 § 2 mom.

Tillståndsansökningar som är anhängiga när denna lag träder i kraft ska kompletteras i enlighet med de krav som lagen ställer.

Helsingfors den 14 december 2012

Republikens President
SAULI NIINISTÖ

Näringsminister *Jan Vapaavuori*